Milliyet
ÇOCUK
25 Haziran 1984 ● Sayı: 26 ● 60 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI
İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN
BİLİM DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ
Eki ile

AFACANLAR

Sanitabant'dan tüm çocuklara tatil armağanı

Sevgili Çocuklar, sevimli kahramanlarınız şimdi Sanitabant'da

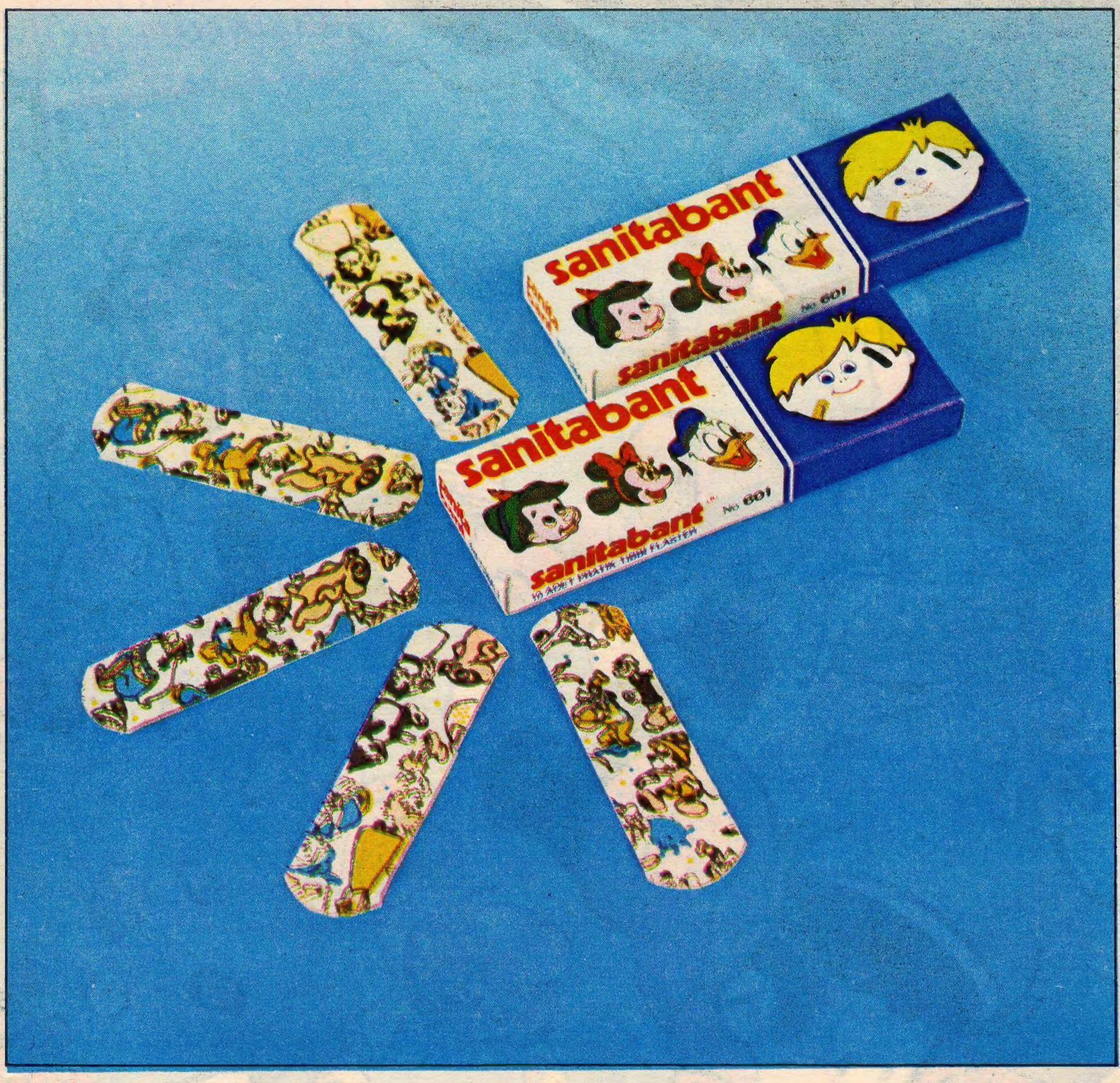

sanitabant®

PRATİK TIBBİ FLASTER

SEDKO bir Koç Holding kuruluşudur. Ziya Gökalp sokak No.19 Maltepe/Kartal - Istanbul Tel: 352 10 97/352 02 95-96

Milliyet
ÇOCUK

İmtiyaz Sahibi:
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Teknik Sekreterler
AYSEL UĞUR
NACİ ÖZDAĞLI

Teknik Danışman
YETKİN ALDİNÇ

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK
DERGİSİ
Milliyet Yayınları
Prof. Kâzım İsmail
Gürkan Cad. No: 10
Cağaloğlu-İSTANBUL

Dergimize gönderilen yazılar, yayımlansın yayımlanmasın iade edilmez...

Telefonlar:
526 83 86 - 520 83 94
528 42 67 - 528 55 76

Abone ve Satış İçin Başvuru:
Milliyet Çocuk Dergisi
Satış Servisi,
Cağaloğlu - İSTANBUL

Abone Koşulları:
Yıllık: 3640 .— TL.
Altı Aylık: 1820 .— TL.

Milliyet Yayın A.Ş.
Ayazağa
Ofset Tesisleri'nde
hazırlanmış ve basılmıştır.

Türkiye'de Satış Fiyatı:
60 Lira

Kıbrıs'ta Satış Fiyatı:
80 Lira

25 Haziran 1984
Yıl: 13 Sayı: 26 Cilt: 3

KUPONLARI YAYINLAMAYA BAŞLADIK

bizden size

GEÇEN sayımızda sizlere duyurduğumuz "20 Okurumuza Parasız Tatil Armağanı" için ilk kuponu, bu sayımızda yayınlıyoruz.

Geçen yılki kurada kazanan 10 okurumuzun Bodrum'daki tatillerinden çok memnun kalmaları üzerine, bu yılki tatilin de aynı turizm beldemizde geçirilmesinin yerinde olacağını düşündük. Üstelik bu yıl okurlarımızın parasız tatil olanağından daha fazla yararlanabilmesi için kişi sayısını 10'dan 20'ye çıkardık.

13. sayfamızda ilkini yayınladığımız "Yaz Tatili" kuponlarından sırayla üç tanesini kesip biriktirerek bize gönderecekler arasında, noter gözetiminde çekilecek kurada kazanan 20 okurumuz Bodrum'da tüm masrafları Milliyet Çocuk Dergisi tarafından karşılanacak olan 15 günlük bir tatil yapma olanağına kavuşacak.

Bu okurlarımız, ceplerinden tek kuruş ödemeden, yol, yemek ve yatak masrafları dergimiz tarafından ödenecek bu tatil sırasında yalnız dinlenip eğlenmekle kalmayacak, aynı zamanda da deneyimli dil öğretmenlerinin gözetiminde yabancı dil öğrenimi görecekler. Böylece oyun, eğlence, yüzmenin dışında kalan zamanlarını yabancı dil öğrenerek değerlendirmiş olacaklar.

Kuraya katılabilmek için bu haftadan itibaren yayınlamaya başladığımız kuponları numara sırasıyla 1'den 3'e kadar kesip bir zarfa koyarak, "Milliyet Çocuk Dergisi, Yaz Tatiliniz Bizden" kampanyası, Prof. Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10 Cağaloğlu, İstanbul adresine göndermenizi bekliyoruz.

Esenlik dileklerimizle...

İÇİNDEKİLER

Bizden Size	3	Okunacak Kitaplar	20-21
Pul	4	Robin	22
Beşler Çetesi	5-8	Okurdan Okura	24-25
Parmak Çocuk	9	Bilmece	26
Bilim Dünyası	10	Kahraman Pilotlar	27-30
Öykü-Şiir	12-13	Bir Gökyüzü	31-32
Bilmece	14	Cimcime	33-36
Red-Kid	15-18	Dünyanın Dört B.	37-38
Olimpiyatlar	19	Hoşmemiş	39-42

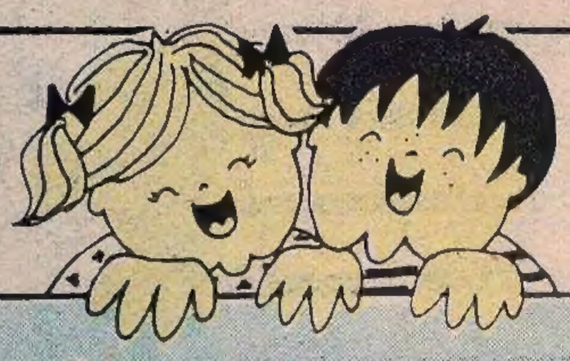

Bu sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı **"Milliyet Çocuk Dergisi, Okurun sesi Cağaloğlu/İstanbul"** adresine bekliyoruz.

okurun sesi

Derginizi alıyorum ve severek okuyorum. Red-Kid, Beşler Çetesi, Maskara Alis harikalar ülkesinde,Deniz Kurtları ve Bilmece-Bulmaca'yı çok seviyorum.Sizden isteğim Uzay Ansiklopedisi eki ile Türk Büyükleri hakkında bilgi vermenizdir. Ayrıca sözcük avcılığı yayınlamanızı rica ediyorum.

Emel Sürel - (Kayseri)

Derginizi 1971 yılından beri alıyor ve büyük bir zevkle okuyorum. Sizden istediklerim Cimcime, Siyah Kısrak ve Red Kit'in sayfalarını artırmanızdır. Ayrıca Ansiklopedi eklerini çok yararlı buluyorum. Emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Ozan Kesmin - (Karadeniz Ereğli)

Derginizi 1982 yılının yarısında almaya başladım. Red-Kit. Cimcime ve bulmaca sayfalarını çok beğeniyorum. Sizden ricam santranç köşesi yayınlamanızdır.

Muzaffer Karabulut - (Erzurum)

Çocuklar! Annenizden su isterken "Pınar Şaşal" demeyi unutmayın...

PINAR ŞAŞAL

Susayınca, suyun yerini ne gazoz tutar, ne de dondurma! Susayınca, ağzımızı musluğa dayayıp karnımızı şişirmeyelim! Susayınca, Pınar Şaşal isteyelim! Kimden mi? Annemizden, babamızdan, büyüklerimizden...

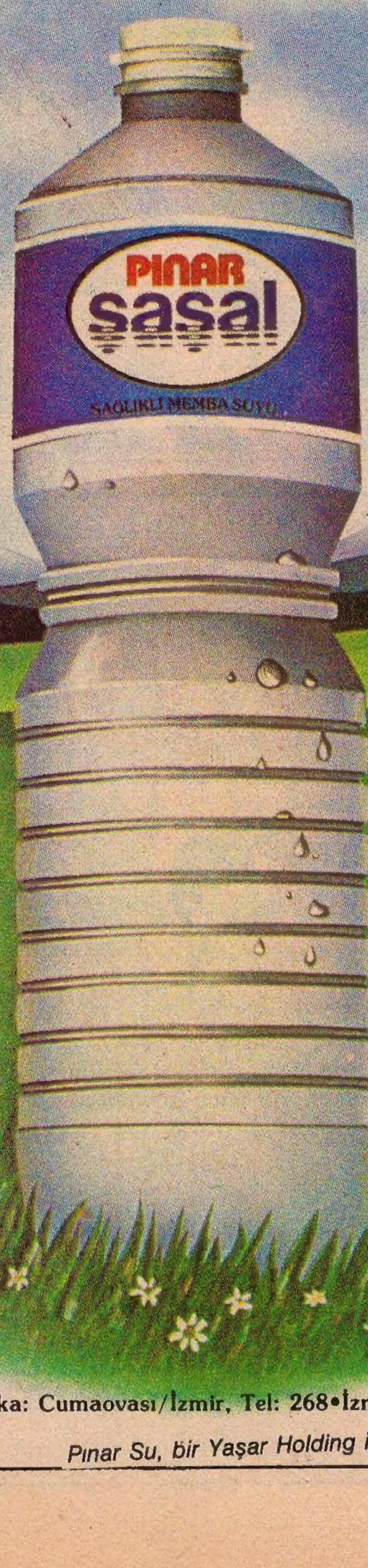

PINAR®
şaşal

"sağlıklı memba suyu"

PINAR SU SANAYİ ve TİCARET A.Ş., Fabrika: Cumaovası/İzmir, Tel: 268•İzmir Bürosu Tel: 25 18 38; Teleks: 52 203 ysar tr.

Pınar Su, bir Yaşar Holding iştirakidir.

İŞTE AĞAÇ... ONUN ÜSTÜNDEN, DOĞRU PİLOU'NUN ODASINA DÜŞERİZ!

EH BELLİ OLMAZ! DOSDOĞRU KOMİSER BAİLLARD'IN KOLLARINA DA DÜŞEBİLİRİZ..

SCHLAMM

MİCK! ELMA YEMENİN SIRASI DEĞİL ŞİMDİ!

MİCK, ŞURAYA BAK! PİLOU'NUN MEKTUBUNDAKİ ORMANIN HARİTASI...

ŞŞST! YUKARIYA BİRİLERİ ÇIKIYOR!

OĞLUMUN ODASINDA BİR FOTOĞRAF OLACAK. SİZE ONU GÖSTEREBİLİRİM

EVET, BU İŞİMİZE YARAYABİLİR...

BU BAİLLARD'IN SESİ! NE YAPACAĞIZ?!?

NE BİLEYİM BEN.. NE YAPACAKSAK ÇOK ÇABUK YAPMALIYIZ!

İŞTE... BURASI!

SANIRIM, BU FOTOĞRAF İŞİNİZE YARAR...

ONU BANA VERİN! CASUSLARI KOVALARKEN ÇOK İŞİMİZE YARAYACAK!

ACABA CASUSLUK OLAYI LİSTÜNDE DURMAMIZ DOĞRU MU?

SANIRIM BU HARİTAYLA PİLOTUNUN İZİNİ BULABİLİRİZ.

SİZ İSTEDİĞİNİZ GİBİ DÜŞÜNÜN PROFESÖR, BEN İŞİMİ İYİ BİLİRİM!

DENİZ UÇAĞI FOTOĞRAFINDAN BAŞKA İLGİNÇ BİR ŞEY YOK!

BİR ŞEYLER BULABİLDİNİZ Mİ BARİ?

TANRIM... BU ELMALAR DA PEK GÜZELMİŞ!

SCROTCH!!

SANIRIM ARADIĞIMIZI BULDUM. AMA BURALARDA FAZLA OYALANMAYALIM!

İYİ AKŞAMLAR EFENDİM!

BU PİLOU'NUN MEKTUBUNDA BİZE SÖZÜNÜ ETTİĞİ FOLGOAT ORMANININ HARİTASI!..

BİR ORMAN BİR DE DENİZ LİÇAĞI VAR. AMA DENİZ LİÇAĞININ HAVALANMASI İÇİN SUGEREK.

BU ORMANDA BİR SÜRÜ SU ALANI VAR. ACABA HANGİSİNE GİTMELİ?

HEPSİNE TEKER TEKER BAKMALIYIZ!

GÜNEŞ BATMAK ÜZEREYDİ, GÖKYÜZÜ FIRTINA HABERCİSİ BULUTLARLA KAPLIYDI...

BEŞLER FOLGOAT ORMANININ DERİNLİKLERİNE DALDILAR. SANKİ ORMAN ONLARIN DIŞ DÜNYA İLE OLAN BAĞLANTISINI KESMEYE HAZIRLANIYORDU...

BURADA ARTIK BAŞKA BİR DÜNYA BAŞLIYORDU. İNİŞLİ ÇIKIŞLI ORMANIN DERİNLİKLERİNDE GARİP BİR YER BULUNUYORDU: **DEVLER MEZARLIĞI?** BEŞLER KENDİLERİNİ NELERİN BEKLEDİĞİNDEN HABERSİZ YOLLARDA İLERLİYORLARDI. AMA ONLARI DOSTLARI PİLOU'YA LİÇAŞTIRACAK İZLERİN BU GARİP ORMANDA BAŞLADIĞINA EMİNDİLER.

CRIIIIIII CRIIIIIII

CROUIIII

WOUF?

BEN TUZAKÇI... BİR GRUP ÇOCUK KAMP GEREÇLERİYLE ORMANA DOĞRU İLERLİYOR...

TUZAKÇI MI?.. AMAN DİKKAT ET, BURALARDA KAMP KURMASINLAR... TAMAM!..

ANLADIM! ONLARA ÖYLE BİR ŞEY YAPACAĞIM Kİ, BİR DAHA ORMANDA KAMP KURMAKTAN NEFRET EDECEKLER! TAMAM!

BRRROOOMM

FAKAT ORMANDA BULUNAN ESRARENGİZ BİR KİŞİ ONLARIN YOLUNU KESMEYE KARAR VERMİŞTİ...

Sürecek

PARMAK ÇOCUK

Parmak Çocuğun Günlük Yaşantısı

PARMAK Çocuğun evdeki yaşantısı da pek hoşmuş. Hepimizin her gün kullandığı araç ve gereçleri bakın Parmak Çocuk nasıl kullanıyormuş...

Annesi Parmak Çocuğa 25 liraya tek kişilik bir yemek takımı almış. 25 liraya yemek takımı olur mu diyeceksiniz... O zamanlar böyle şeyler şimdiki gibi ateş pahası değilmiş... Parmak Çocuğun yemek takımı öteki çocukların oynadıkları oyuncakların boyutundaymış. Küçücük küçücükmüş... Masası, bardakları, çatalı, kaşığı, tabakları hep minicikmiş. Öteki çocuklar bütün bunları evcilik oynarken kullanırlar ya... İşte öyle. Parmak Çocuğun iştahı yerindeymiş ama uzun bir makarna parçasını ancak 4 günde yiyip bitirebiliyormuş.

Parmak Çocuğun koltuğu da pek hoşmuş. Babası, becerikli elleriyle oğluna balık kılçığından bir koltuk yapmış. Pamuk ve saman yerine de karısının bir tutam saçını kullanmış.

Parmak Çocuk, Okuma Yazma Öğreniyor...

PARMAK Çocuğun yaşamının en mutlu dönemi çocukluğuymuş. Çok uslu bir çocuk olduğu için annesi ona pek az bağırırmış, pek az kızarmış. Yaramaz çocukları korkutmak için öcü geliyor, kurt geliyor, canavar geliyor falan denir ya... Parmak Çocuk bunların adını bile bilmezmiş.

Okumayı da hemen öğrenmiş. Periler sultanının ona bıraktığı **Küçük Çocuklar İçin Kitap** adlı bir kitabı varmış. Bu kitap çok güzel masallar, şiirler ve hikâyelerle doluymuş. Parmak Çocuk şiirlerin bazılarını ezberlemiş bile.

Okumayı öğrenir öğrenmez de hemen bir kalem kâğıt istemiş. Kalemi eline alıp annesini öven, ona sevgisini belirten bir yazı yazmış. Ama Parmak Çocuğun kullanabileceği kadar küçük bir kalem bulmak oldukça zor olmuş.

Yazısı da inci gibiymiş. Okunaklı ve düzgünmüş. Satırları da eğri büğrü değilmiş. Bazı kendi kendine "Boyum büyük insanlarınki kadar olamayacak ama aklım onlarınki kadar olacak. Belki de bir bilgin olacağım." diyormuş.

Yazı yazmasını iyice öğrendikten sonra da resim çizmeye başlamış Parmak Çocuk. Usta ressamların yapamayacağı kadar güzel resimler yapıyormuş. Burunları, kulakları, ağızları hem güzel ve hem de yerli yerinde çiziyormuş.

Defterinin içini güzel resimlerle doldurmuş. Altı ay içinde iyi bir ressam olmuş. Annesinin ve babasının resimlerini yapmış. Hem de tıpatıp onlara benzeyen resimler... Bu küçücük resimlere bakanlar şaşırıyorlarmış. "A a... Tıpkı Parmak Çocuğun babası!" diyorlarmış. "A a... Tıpkı Parmak Çocuğun annesi!" diyorlarmış.

Sayı saymayı da öğrenen Parmak Çocuk dört işlemi de yanlışsız yapıyormuş.

Parmak Çocuk, boş zamanlarında ya da dinlenme zamanlarında babasına yardım ediyormuş. Tarladayken eline küçücük bir kamçı alıyor ve serçelere karşı yiyeceklerini koruyormuş. Rüzgârlı havalarda babası Parmak Çocuğu belinden bir çalıya bağlıyormuş. Yoksa uçar gidermiş çocukcağız. Fırtınalı havalarda da evden çıkmıyormuş Parmak Çocuk!

Parmak Çocuk öteki çocuklarla oyun oynamadığı için kendi kendine oyunlar buluyormuş.

Söz gelişi bahçede çalışmak, toprağı bellemek istemiş. Bunun üzerine babası ona bir saksı hazırlamış. İçine incecik toprak doldurmuş.

BİLİM DÜNYASI

En Büyük Kertenkeleler

ORA'LAR

KERTENKELELER genellikle dünyanın her yöresinde yaşamaktadır. Üzerinde yaşadıkları adadan dolayı Komodo Canavarı da denilen Ora Kertenkelelerinin boyları 3 metreyi ağırlıkları 70 kiloyu bulmaktadır. Cüsselerinden ve daha birçok özelliklerinden ötürü dinozorların akrabaları oldukları sanılan Ora'lar dünyanın en ilginç hayvanlarından sayılmaktadır.

Amerika'da Florida Üniversitesi Zooloji Profesörlerinden **Dr. Walter Auffenberg,** bu hayvanlar arasında uzun süren incelemeler yaptı ve Ora'ları daha iyi tanımamızı sağladı. Endonezya'nın doğusunda **"Bali"** yakınlarında **"Sonde"** takımadalarından: **Komodo, Padar, Rintja**'da yaşayan bu hayvanlar 1500 km 2'lik çok dar sayılabilecek bir alanda görülüyorlar. Akrabaları dinazorlar gibi. Ora'ların da soyları tükenmek üzere. Yılın sekiz ayı tam bir kuraklığın egemen olduğu bölgede Ora'lar büyük bir yaşam savaşı veriyorlar. Gündüzleri hava sıcaklığı 75 dereceye kadar ulaşıyor. İşin ilginç yanı, Ora'lar vücut ısıları 42,7 dereceyi geçerse hemen ölüyorlar. Bunun nedeni Ora'ların öteki hayvanlar gibi terleme olanağından yoksun olmaları. Ortalama yaşam süreleri 50 yıl olan Ora'ların en ilginç yönleri de beslenme biçimleri: Et yiyen Komodo canavarlarının ağızlarında sipsivri 50 diş bulunuyor. Aynı yılanlar gibi kafatası yapısına sahip Ora'lar büyük et parçalarını bütün olarak da yutabiliyorlar. Bir çırpıda ağırlığının yarısı kadar et yiyebilen bu dev kertenkele bu konuda rakipsiz. Ortalama 60 kilo gelen bu hayvanlar, 17 dakikada 30 kilo kadar eti kolaylıkla yiyebilmekte. Dr. Auffenburg'un belirttiğine göre bir Ora, dakikada üç kilo eti parçalayarak yutmakta. Oysa Afrika Arslanı dakikada bir kilo et yiyebilmekte en vahşi kaplan ise bir kiloyu pek az geçebilmektedir. Aynı zamanda aslan ve kaplan, yedikleri avların % 20 kadar etli bölümünü bırakmakta, bu etleri de akbaba, çakal ve sırtlan gibi hayvanlar paylaşmaktadır. Oysa Ora'nın yediği hayvanlardan geriye biraz tüy ve kemikten başka bir şey kalmamaktadır. Koku alma duyuları da çok gelişmiş olan Ora'lar avlarının kokularını sekiz kilometre öteden duyabilmektedirler.

Dişlerinin durumu, bu kadar çok et yemeleri, bu hayvanların dinozor soyundan geldiğini kanıtlamaktadır. Yetişkin bir Ora 5 km 2'lik bir alanda tek başına yaşamaktadır. Çok vahşi ve saldırgan olan Ora'ları incelemek de çok zor olsa gerek.

DEVLER YIKANIYOR

ESKİDEN babalarımız arabalarını kendileri yıkarlardı. Şimdiyse otomobilleri yıkamak için makineler yapıldı. Aracın bir başından giren arabalar öbür başından tertemiz yıkanmış olarak çıkıyorlar. Böylece hem zamandan kazanılmış oluyor, hem de gereksiz yorgunluklar önleniyor.

Ama üç katlı bir apartman yüksekliğinde dev bir Boeing 747 uçağının nasıl yıkanabileceğini hiç düşündünüz mü? Bir fikir vermek için söyleyelim. Çok zor ve tehlikeli koşullar altında yirmi adamın en az dört saat boyu uğraşması gerekiyor. Üstelik bu işlem her şeyin son derece modern olduğu, tüm yeniliklerin uygulandığı hava taşımacılığı için çok ilkel sayılabilecek gereçlerle yapılıyor: Bir hortumdan sıkılan su ve süpürgeyle.

Bu sefer kurtarıcı JAL (Japon Hava Yolları). Geliştirdiği aygıtın adı: **"Jumbo Wash"**, yani Jumbo yıkayıcısı. Halen dünyanın en büyük sivil taşıma uçağı olan Boeing 747'lerin bir adlarının da Jumbo olduğunu bilmeyenler için yineleyelim. Jumbo Wash her şeyin robotlaşmış olduğu büyük bir yıkama istasyonu. Dev uçağını Tokyo Narita havaalanına indiren pilot, uçağını 45 dakikada yıkatabilecek. Üstelik uçağın yakıt depolarının doldurulmasına eş olan bu süre içinde bu işlem de otomatik olarak gerçekleştirilecek.

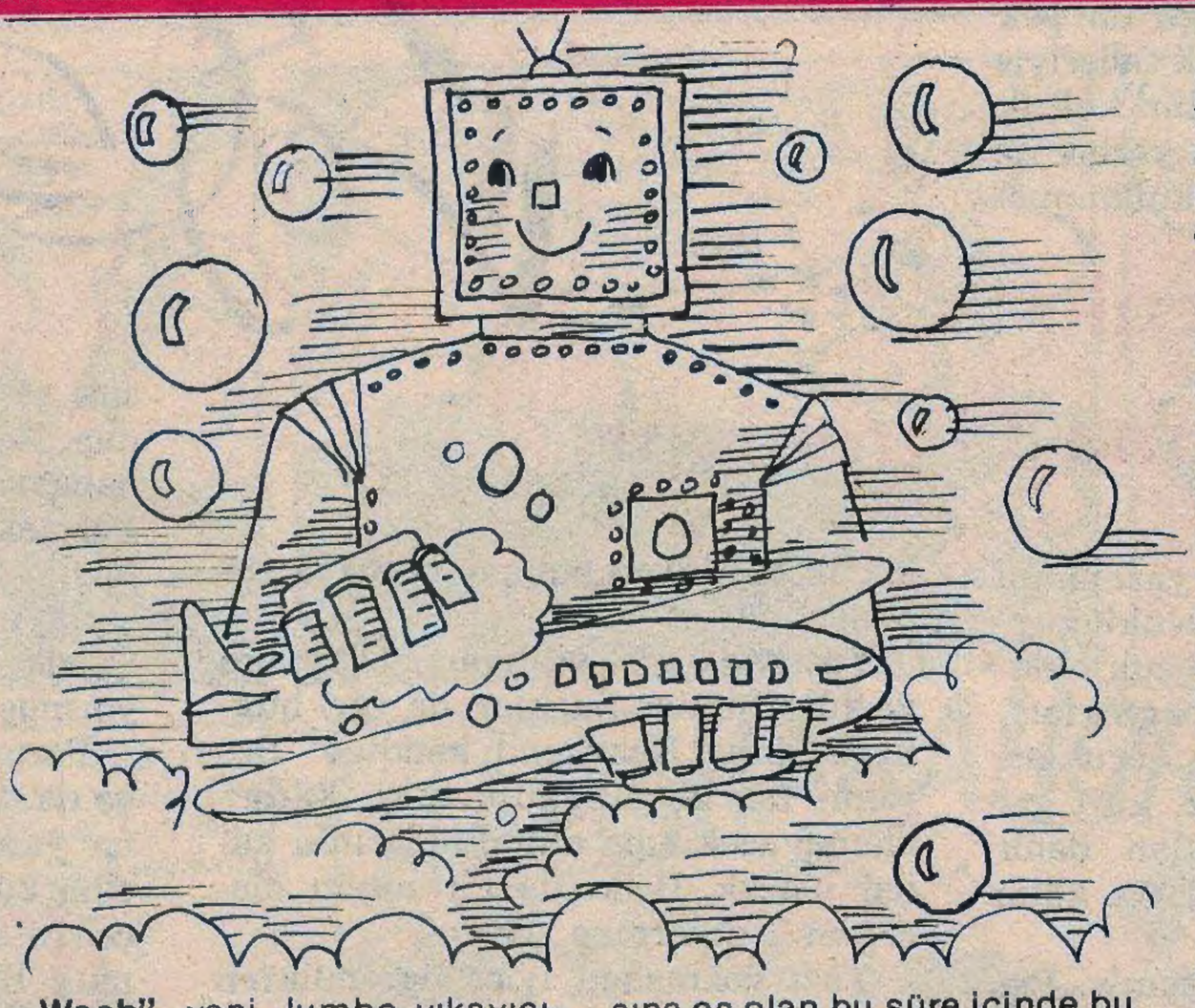

Jumbo Wash 25 m. yüksekliğinde ve 90 m. eninde dev bir kapı görünümünde. Tıpkı araba yıkama aygıtlarında olduğu gibi pilot uçağı getirip aletin önüne bırakıyor. Gerisini Jumbo Wash yapıyor.

Jumbo Wash'ı kullanabilmek için yalnızca iki adam yetiyor. Bu dev aygıt uçları fırçalı ileri geri ve her yöne hareket edebilen robot kollarından, temizleme ve kurutma aygıtlarından oluşuyor.

Japon Hava Yolları yetkilileri genel olarak bir uçağın 50-60 günde bir yıkandığını, oysa daha sık yıkanan bir uçağı hava sürtünmesine karşı daha az direnç sunduğunu söylüyorlar. Bununla da kalmayıp, bu aygıtla daha sık yıkanacak bir Jumbo'nun yılda yüzde 0,38 oranında daha az yakıt sarfedeceğini de ekliyorlar. Jumbo'nun yıllık yakıt harcamasını bilenler bu rakkamın hiç de küçümsenecek gibi olmadığını belirtiyorlar.

Ayrıca yirmi insanın yaptığı işi iki insanın yapmasından kazanılan insan gücü bir yana, sık sık yıkanmanın uçağın çürümesine de engel olduğu söyleniyor.

Sonuç olarak 8 milyon dolara (yaklaşık 2,8 milyar T.L.) mal olan bu aygıtın kendine harcanan parayı çıkaracağı söyleniyor. Nasıl mı? Çünkü yalnız Japon Hava Yolları pilotları değil başka birçok hava yollarının pilotları uçaklarını getirip Narita Havaalanında yıkatıyorlar.

Türkiye'nin

2 renkli, 2 florürlü TEK diş macunu:

DAHA DA BEYAZ DİŞLERLE GÜLÜMSEMENİZ İÇİN

FLORAN 2R'nin iki ayrı florürü, kırmızı ve beyaz çizgilerinde
bütünleşip, diş minelerini korumada en üstün sonucu verir.
FLORAN 2R'nin Kalsimin'i, dişlerde en üstün beyazlığı sağlar.
2 Renkli ... 2 Florürlü ... Kalsimin'li FLORAN 2R ile şimdi dişler daha da beyaz.

FLORAN 2R

"Şimdi FLORAN kırmızı-beyaz
Şimdi dişler daha da beyaz"

RADAR REKLAM

Bir Öykü

ÖTE YAKA

TALİP APAYDIN
Resimler: Şahin Kaygun

İKİ büyük kenti birbirine bağlayan yolun hemen kıyısında köyleri. Yaz kış, gece gündüz durmadan işler bu yol. Çeşit çeşit motorlu taşıtlar birbirlerini kovalarcasına son hızla gelir giderler. Kulaklardan hiç eksik olmaz uğultu.

Kemal'lerin evi yolun hemen kıyısında.

Kemal pencerenin önüne oturup bakar, nereye gider bunca taşıt? Ne getirirler, ne götürürler? Ne bitmez yolculuk bu? Tır'lar, kamyonlar, otobüsler, minibüsler, özeller... Hiçbiri öbürüne benzemez. Renkleri ayrı, biçimleri değişik. Her birinde ayrı yazılar. Ne anlatırlar, ne demek isterler?

Kemal'in anası babası sık sık tenbih ederler:

— Aman oğlum yol üstüne çıkma. Evimizin önünde oynama, arkada oyna. Bu yol çok tehlikeli. Taşıtlar hiç beklemediğin anda geliverir. Adama çarpar. Ya öldürür, ya sakat bırakır. Bak kaç tane kaza oldu...

Başlarlar saymaya. Kemal gözlerini aça aça dinler. Bir korku büyür içinde. Evlerinin önünden geçen yoldan yılgındır. Kim getirip koymuş bu düşmanı önlerine? Yolun ötesine kendi başına geçemez. Kırk elli adım ilerde her gün gördüğü yerler, ama gidemez. Kemal'e yasak oralar. Sanki başka bir ülke.

Kemal oraları özler. Arabalar dursa da şöyle rahatça geçse. Uzaktan gördüğü çocuklarla arkadaş olsa, birlikte dolaşsalar. Derelere inseler, tepelere çıksalar. Ağaçlara tırmansalar. Kimbilir ne güzel oyunlar oynarlar, kimbilir ne eğlenirler? Bir merak var Kemal'in içinde. Yolun öte geçesini özler. Anasına kaç kez söyledi, babasına yalvardı:

— Beni oraya götürün, çok istiyorum...

— Sakın ha oğlum, orası iyi değil. Orası tehlikeli. Bizim taraf daha güzel.

— Ama usandım. O tarafı merak ediyorum, ne olur götürün.

— Biraz daha büyü de götürelim. Şimdi olmaz. Sakın kendi başına geçeyim deme. Arabalar çiğner, parçalanırsın. Biz o zaman ne yaparız ,sakın ha!

Anlıyor Kemal, doğru. Tehlikeli. Kendi başına geçemez. Ama her gün görüp durduğu yerleri çok merak ediyor. Kaç yaşına girdi, nerdeyse okula gidecek. Hâlâ evlerinin önündeki yolun öte geçesini bilmiyor. Daha ayak basmadı oralara. Yazın yeşeren,kışın kuruyan, kar altında kalan tarlaları, ağaçları yakından hiç görmedi. Elleriyle dokunmadı onlara. Hep uzaktan seyretti. Bu yol geçit vermeyen bir ırmak gibi önünde. Düşman gibi bir engel. Aklı almıyor bunu. Kendisine yapılan bir haksızlık gibi yorumluyor.

EVLERİNİN önünde oynarken bazen görüyor, orada da çocuklar var. Koşuyorlar, top oynuyorlar. Ağaçlara salıncak kurup sallanıyorlar. Uzaktan gülüyor onlara. Adlarını bilmiyor. Bilse konuşacak, gelin birlikte oynayalım diyecek. Bir durgunlaşıp uzun uzun bakınıyor. Onların da tavukları horozları var. Güvercinleri var. Güvercinler bazen uçup bu tarafa geliyorlar. İmreniyor güvercinlere. Onlar yoldan geçen taşıtlara aldırmıyorlar. Ne iyi diye düşünüyor, güvercin olup uçmalı istediğin yere. Koyunlar, inekler geçemiyorlar. Onlar da bizim gibi. Geçmeye kalksalar çiğnenirler. Sık sık oluyor bu. İnekler,tavuklar koyunlar, uzanıp kalıyorlar yolun kıyısına. Çarpan arabalar bazen kaçıp gidiyorlar. Kim olduğu bile anlaşılamıyor. Ah vah ediyor sahibi. Parasını da alamadığı için dövünüp duruyor. Herkes hayvanına gözü gibi bakıyor. Peşinden ayrılmıyor. Evlerde çocuklara sık sık tenbih ediliyor, aman yola çıkmayın, hayvanlarımızı yoldan uzak tutun. Aman dikkat edin...

Kemal ya ablasıyla ya komşu çocuklarla hep bu tarafta oynuyor. Bağa bahçeye gidiyor, tarla yolunda kuzu otlatıyor. Tepenin başına yan yana oturup birlikte yola bakıyorlar. "Şimdi geçen senin, şimdi geçen benim" diye taşıtları bölüşüyorlar. "Benimki büyük, hem de mavi, seninki küçük hem de sarı" diye iddialaşıyorlar. O kadar sık taşıt geçiyor ki hangisi kimin, şaşırıyorlar. Hepsine yetişmek zor oluyor. Bir de arabaların değerini yeterince ölçemiyorlar. Bazen küçük bir araba kocaman kamyondan daha pahalı oluyor, bunu nerden bilecekler? O kadar çok çeşit ki, altından kalkmanın olanağı yok. Bazen saymaya kalkıyorlar, elli, yüz, iki yüz... Bildikleri rakamlar yetmiyor. Kornalarına göre değer biçiyorlar. İnce uzun, kalın kısa... Bazen hep birlikte korna çalıyorlar, kulakları sağır eden bir gürültü yükseliyor.

Kemal bazen düş kuruyor, köstebek gibi yerin altından, öbür yana geçsem.

Kocaman tır'lar yerleri titretiyor. Büyükler daha ağır gidiyor ama küçükler asfalt yolda uçuyor. Sessizce kayıp gidiyorlar. Uzaktan bakarken güzel oluyor. Ama yolun kıyısına yakınsalar başları dönüyor. Korkup geri çekiliyorlar.

Taşıtların durmadan aktığı bu yol çocuklara dehşet veriyor. Kemal yılıyor. Büyükler de çekiniyorlar. Öbür yana geçmeyi kimse kolay kolay göze alamıyor. Köy ikiye bölünmüş gibi. Ancak uzaktan uzağa seslenerek haberleşiyorlar. Bağırıyorlar, elle kolla işaretleşiyorlar. Çok kez anlaşamıyor, taşıtların seyrekleşmesini bekliyorlar. Komik oluyor.

Kemal bazen düş kuruyor, köstebek gibi yerin altını delip öbür yana geçsem. Orada oynasam. Sonra da uçup gelsem. Ya da çok çook büyüsem, elimi uzatıp arabaları durdursam. Oyuncak gibi alıp alıp bir kıyıya koysam...

O günlerde köyde düğün vardı. İsteği biraz yerine geldi. Köyün bekçileri yolun iki kıyısına dikilip tüm araçları durdurdular. Köyün bu gecesinde oturanlar öbür tarafa geçtiler. Kemal de anasının babasının elinden tutup yolun üstünden yürüdü. Sevincine diyecek yoktu. Hem yürüyor hem iki yana bakıyordu.Gülüyordu kendikendine. Düğün evinde oynadılar, eğlendiler. Kemal o gün yeni arkadaşlar buldu. Saklanbaç oynadılar, birbirlerini kovaladılar.

Akşam olunca da döndüler. Unutulmaz bir gündü.

Bir merak var Kemal'in içinde... Yolun öte geçesini özler.

ŞİİR KÖŞESİ

BÜYÜ ÇOCUĞUM BÜYÜ

Büyü çocuğum büyü
Çek gerçeğin üstünden
O yalancı örtüyü
Büyü çocuğum büyü
Çözülsün o kara büyü
Kur güzelliğe köprüyü
Yaşa gönlünce
O güzel öyküyü
Büyü çocuğum büyü
Olsun büyümen
At yelesi, kuş tüyü...
Büyü çocuğum büyü
Yırt at kuşkuyu
Bırak bilinçsiz uykuyu
Çekmesin derinliğine
Seni o çirkin kuyu
Hep doğrudan yana ol
Korkma dokuz köyden kovulmaktan
Unutma onuncu köyü...

Erhan TIĞLI

İŞTE İLK YAZ TATİLİ KUPONUNUZ

Her yıl belirli sayıda okurunu yaz tatiline gönderen "Milliyet Çocuk" geleneğini bu yıl da sürdürüyor. Tam 20 okurunu "parasız" yaz tatiline ve yabancı dil kampına gönderiyor. Üstelik sadece üç kuponla... İlk kupon aşağıda...

YAZ TATİLİ KUPONU

1

Çocuklar!
Milliyet KARDEŞ
tatilde en iyi arkadaştır.
Çıktı! aldınız mı?

Milliyet

KARDEŞ

Bu ayın armağanı

YOYO

MİNİ KİTAP

■ Hayat Bilgisi Üniteleri İçin Şiirler ■ Hikâyeler ■ ...ma Parçaları ■ Oyunlar ■ El Becerileri ■ Boyama Sayfa

SAG CASEY'IN SÜRÜLERI ÇIFTÇILERI TEDIRGIN ETMEK IÇIN YOLLARINI DEĞIŞTIRIRLER.

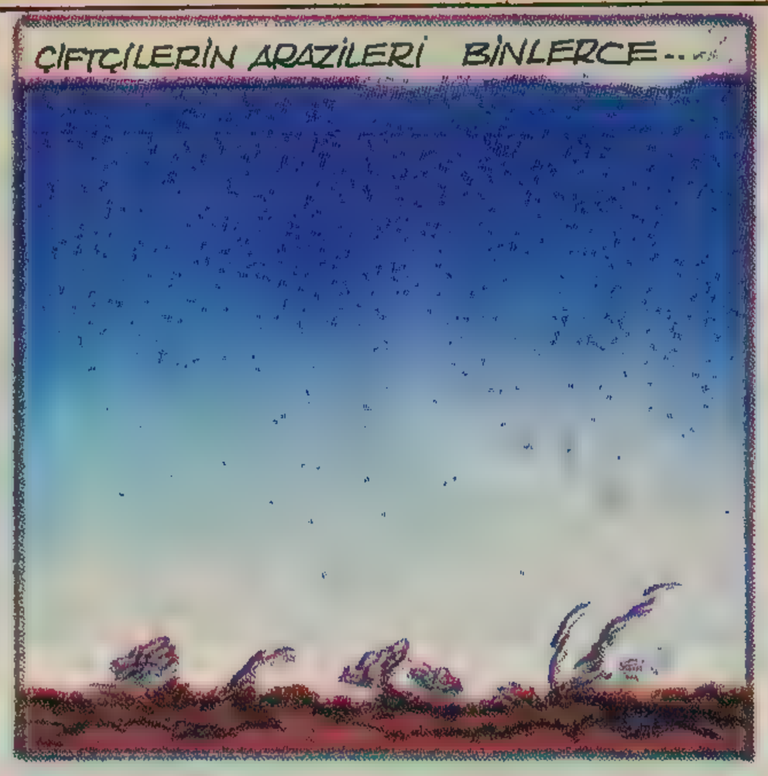
ÇIFTÇILERIN ARAZILERI BINLERCE...

...NAL IZLERIYLE DOLAR...
BADABOUMM
BADABOUMM

BADABOUMM
...ÇIFTÇILER EVLERINDE...

...OTURAMAZ HALE GELIRLER...

GRRRRRRR...
AH, ALBAY ŞIMDI SAG OLSAYDI, BU CANAVARLAR BURALARA YAKLAŞABILIR MIYDI?

SILÂHLI KOVBOYLARA KARŞI ÇIFTÇILER...
YA-HOOO!

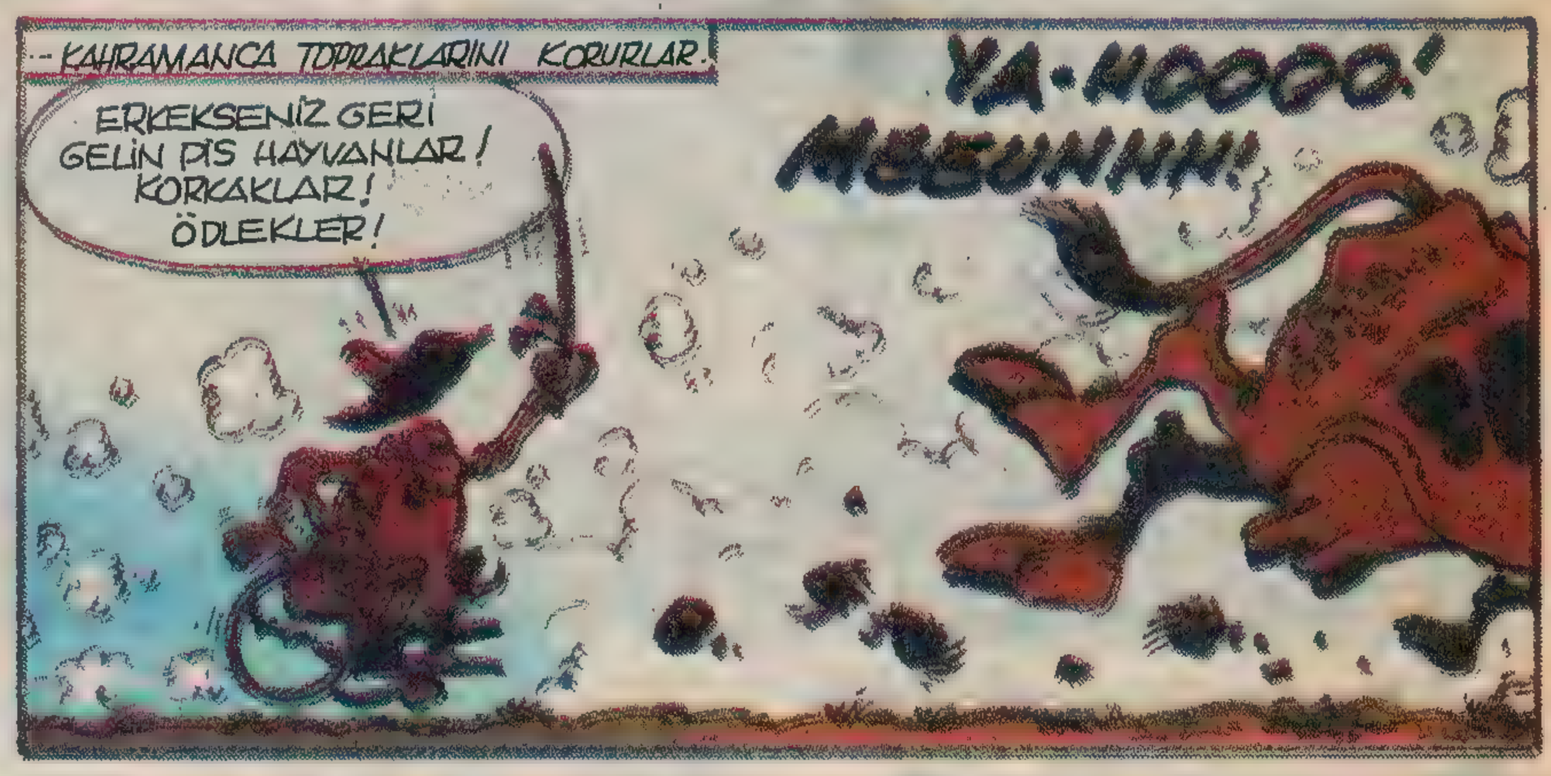
...KAHRAMANCA TOPRAKLARINI KORURLAR.
ERKEKSENIZ GERI GELIN PIS HAYVANLAR! KORKAKLAR! ÖDLEKLER!
YA-HOOO!
MGUHHH!

PATRON BU KOŞUŞTURMANIN HAYVANLARA BIR ZARARI OLMASIN.
KAPA ÇENENI SERSEM! HAYVANLARI DÜŞÜNECEK ZAMAN MI ŞIMDI?

TAM O SIRALARDA NEW YORK'DA...

BU BIFTEK ÇOK SERT!
NE OLUYOR ANLAMIYORUM. ETLER TAŞ GIBI OLDU.

Yellow Fever BUGLE EDİTÖR Hanry T

ÇİFTÇİLER SÜRÜYÜ TEDİRGİN ETTİ...

SÜRÜ SAHİPLERİ DIŞARDAN GELİP BURAYA YERLEŞEN ÇİFTÇİLERE KARŞI SAVAŞ BAŞLATTI. ÇATIŞMA BÜYÜK BOYUTLARA ULAŞIYOR.

CASS CASSY'IN SIĞIRLARI ÇOK KÖRPEDİR, CASS CASSY SIĞIRLARINI TERCİH EDİN.

BU SIRADA SARI ATEŞ KASABASININ SALONUNDA

REDKİT, SEN BİZİM ÜMİDİMİZSİN!

BİZ BARIŞ İÇİNDE YAŞAMAK İSTİYORUZ. FAKAT CASS CASEY SÜREKLİ BİZİMLE UĞRAŞIYOR. BİZİ DİNLEMEK İSTEMİYOR. DEVLET DE BİZE DESTEK OLMUYOR.

TAMAM! CASEY ARTIK İŞİ AZITTI. SİZE YARDIM EDECEĞİM.

HOURRA! BRAVO!

BARMEN! HERKESE İÇKİ BENDEN!

ERTESİ SABAH...

BEYLER KENDİNİZİ KORUMANIZ İÇİN BAZI ŞEYLERİ ÖĞRENMEK GEREK. ŞİMDİ TALİM YAPACAĞIZ.

TALİMİ BIRAKIN! TAARRUZA GEÇELİM!

SUSUN! HERKES TEK SIRA OLSUN!

ŞİMDİ BİRAZ DA ATICILIĞINIZI GÖRELİM. BİR HEDEF GEREK.

EVE BİR BAKAYIM. BELKİ BULURUM.

HARİKA!

İLK SIRADA KİM VAR?

BEN BURADA VAZOLARA KARŞI SAVAŞMAK İSTEMİYORUM! SÜRÜ SAHİPLERİNE KARŞI MÜCADELE EDECEĞİM...

PAN!

OH!

KİM YAPTI BUNU?

VAZOM! ANNEMİN ARMAĞANI!

FAKAT ANNABELLA, BUNU ÖZGÜRLÜĞÜMÜZÜ KORUMAK İÇİN YAPTIM!

VAZOMU KİMSEYE VERMEM!

BİZ DE BU DELİK TENCERE-Yİ HEDEF YAPALIM!

HAYDİ!

PAN!

ŞANGIIIRR!

EYVAH, VAZOM!

TOPLU HALDE ATEŞ!

PAN! PAN! PAN! PAN!

VURDUNUZ!

HURRAA! ÇOK GÜZEL, YAŞAA!

BÜYÜK BABAYI ARAYALIM, SİLÂH GERİ TEPİNCE NEHRİ BOYLADI

ÇIKARIN BENİ BURADAN, GÜLECEĞİNİZE SERSEMLER!

ŞİMDİ, DÜLDÜL'ÜN DE YARDIMIYLA KEMENT ATMA TALİMLERİ YAPACAĞIZ!

ATLARA BİR DAKİKA DİNLENMEK BİLE HARAM!

İŞTE GÖRDÜNÜZ, ÇOK KOLAY!

İPİ GERGİN TUTUN VE GERİYE DOĞRU ASILIN.

İLK BEN DENEYECEĞİM!

BU İŞİ ÇOK İYİ BİLİYORSUNUZ BÜYÜK BABA.

BİZ BUNU SEN DAHA ANANIN KARNINDA BİLE DEĞİLKEN YAPIYORDUK, TÜYSÜZ!

BAŞARDI! YAŞA BÜYÜK BABA!

HAYIR DÜLDÜL! DUR!

HI HI HI HI HI!

Sürecek

1980'den 1984'e Olimpiyatlar 4

Yifter'in uzun süren şansızlığı

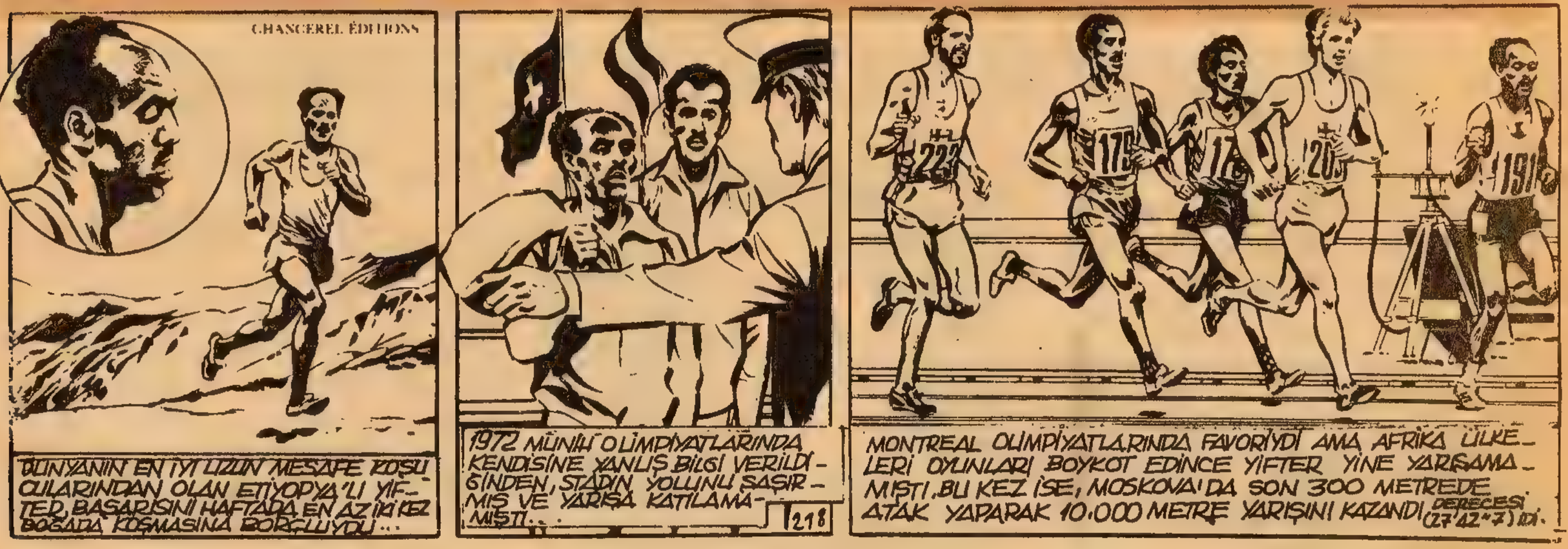

Çifte Zafer

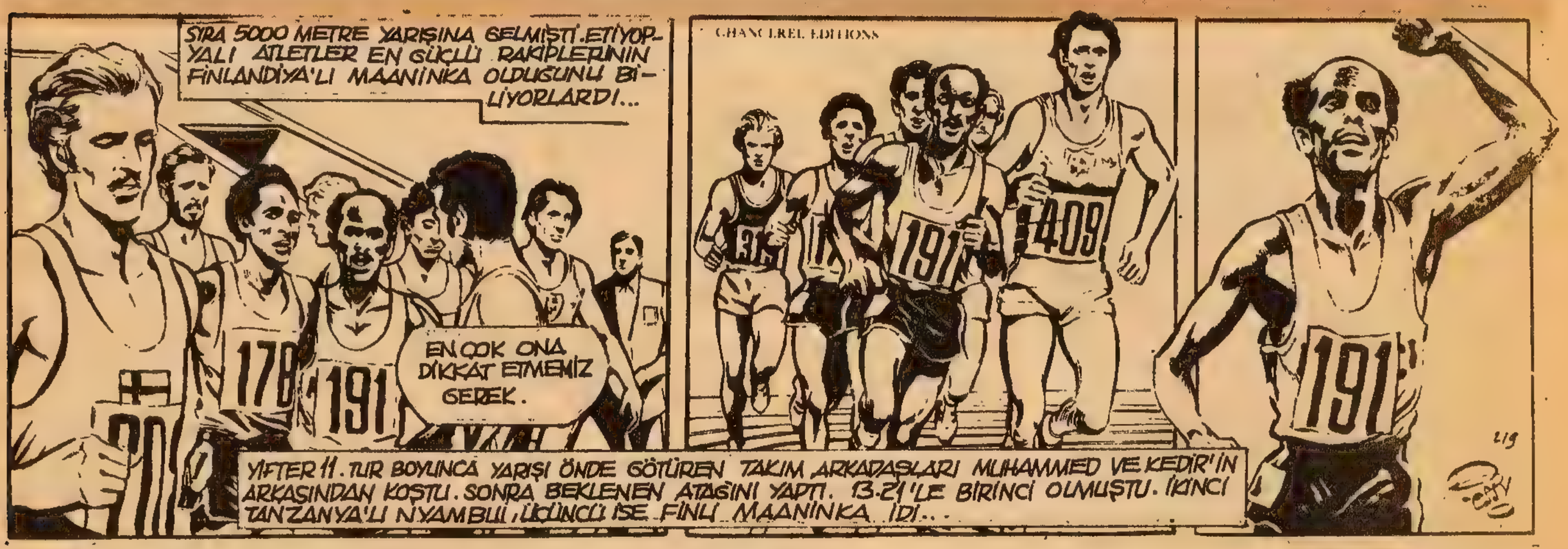

Beamon'un 16 yıldır kırılamayan rekoru

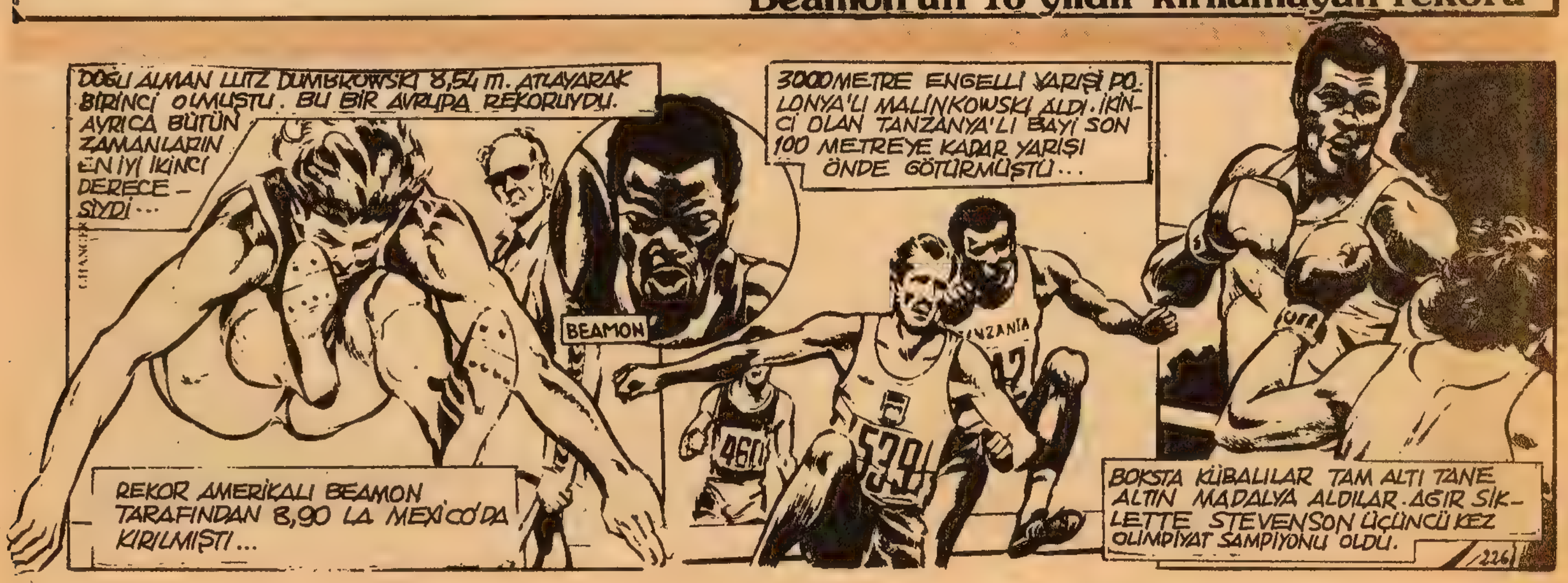

Hazırlayan: Hikmet Altınkaynak

Temiz Sevgiler, Ayaşlı ve Kiracıları

MEMDUH ŞEVKET ESENDAL

CUMHURİYET dönemi hikâye ve roman yazarı **Memduh Şevket Esendal**, 29 Mart 1883'te Çorlu'da dünyaya geldi. Babası Rumeli göçmenlerinden, çiftçi Kâhya Bey'dir. Savaşlar ve aile sorunları yüzünden bir süre okula gittiyse de düzenli bir öğrenim göremedi. İlkokulu bile bitiremedi. Yirmi yaşında **İttihat ve Terakki Cemiyeti**'ne girdi (1906). Bir yıl sonra babası öldü. Ailenin tüm sorumluluğu kendisine kaldı. İstanbul'a göç etmek zorunda kaldılar. **İttihat ve Terakki** tarafından İstanbul Teftiş Kurulu'na çağrıldı, parti müfettişi görevi verildi. Tüm yurdu gezme, görme olanağı kazandı. Kurtuluş Savaşı'mız sırasında **Atatürk**'le birleşen **İttihatçılar** arasında yer aldı. İlk **Türkiye Büyük Millet Meclisi** kurulunca Azerbaycan'a Ortaelçi oldu. Bu görevi 4-5 yıl yürüttü. İstanbul'a dönünce Kabataş ve Galatasaray liselerinde tarih-coğrafya öğretmenliği yaptı. Tahran Elçiliği'ne atandı (1925-1930). Elazığ'dan milletvekili oldu. (1930-1932), Kâbil (1932) ve Moskova Elçiliği yaptı. Bilecik'ten iki ayrı dönem milletvekili daha sonra da CHP Genel Sekreteri seçildi. 16 Mayıs 1952'de Ankara'da öldü.

Esendal'ın ilk yazıları **İrtika** (1902), **Musavver Fen ve Edep** (1900) gazete ve dergilerinde çıktı. Ama onun asıl hikâyeciliği **Meslek** gazetesinde başladı. **Miras** adlı romanı bu gazetede bölümler halinde yayınlandı. **M.Ş.** takma adıyla

Ayaşlı ve Kiracıları romanını yayınladı. Bu romana CHP'nin düzenlediği roman yarışmasında derece verildi. **Ülkü, Sanat ve Edebiyat Gazetesi, Seçilmiş Hikâyeler Dergisi, Türk Dili, Ulus** dergi ve gazetelerinde hikâyeleri yayınlandı. Politikadaki kişiliğini ayrı tutmak istediğinden çalışmalarını, sayıları 12'yi bulan takma adlarla yayınladı. **M.Ş.E., Mustafa Yalınkat, Mustafa Memduh, M.Oğulcuk, İstemenoğlu** en çok kullandığı takma adlarındandır.

KİTAPLARININ KONULARI

TEMİZ SEVGİLER, 1920-1925 yılları arasında yayınladığı otuz dört hikâyeyi kapsar. Başında **Tahir Alangu** tarafından yazılan bir önsöz bulunmaktadır. **Behçet Necatigil**'e göre bu kitaptaki hikâyeler, "**Esendal'ın kahramanlarına sevgi ve şefkatle eğilen, onları gündelik yaşayışları içinde en yapmacıksız, rahat ve karakteristik taraflarından görmesini bilen, renkli-canlı aktaran bir hikâyeci olduğunu göstermektedir.**"

Ayaşlı ve Kiracıları, Esendal'ın çok beğenilen bir romanıdır. Dokuz odalı bir apartman dairesini oda oda kiraya veren **Ayaşlı İbrahim Efendi**'yi ve bu odalarda kalan kadın, erkek, genç, ihtiyar, evli, bekâr çeşitli insanları anlatır.

ESERLERİ

Romanları: **Ayaşlı ve Kiracıları** (1934).

Hikâye kitapları: **Birinci Kitap** (1946), **İkinci Kitap** (1946), Bu ilk baskıya girenlerin yanı sıra yeni hikâyeler sonradan yeni adlarla yayınlandı: I. Cilt-**Temiz Sevgiler** (1965), 2. Cilt-**Ev Ona Yaklaştı** (1972).

EDEBİYATIMIZDAKİ YERİ

MEMDUH Şevket Esendal, Cumhuriyet dönemi hikâyeciliğinde özgün bir yere sahiptir. O yıllarda birkaç usta hikâyeci kişiliğinde toplanabilen Türk hikâyeciliği, Esendal'ın kaleminde apayrı bir nitelik gösterir. Yurdu baştan sona gezen bir aydın olarak, olağan ama son derece ilgi çekici konuları kaleme alır. Bu konuları yalın, süssüz bir biçimde, dolambaçsız bir yoldan anlatır. Bu konuda şunları söyler: "**....Edebiyatı bilmediğimden, marifetsizliğimden sade yazmışımdır. Bilsem, öyle düpedüz yazar mıyım hiç? Köylü bir şeyi söylerken, dikine olduğu gibi söyler... Neden? Söylemesini bilmez, benzetmesini bilmez, anlatmasını bilmez de ondan... Marifetli insanlar öyle yapmazlar. Sözlerine, yazılarına marifetlerini sokarlar, hünerlerini gösterirler... Aslını sorarsanız, marifet hayatın içinde, hayata uymayan bir şeydir. Benim dilim kısa... İstediklerimi anlatmak güç.**"

Esendal, toplumumuzun büyük çoğunluğunu oluşturan vefalı, çalışkan, evine, işine, yurduna bağlı insanları severek anlatan bir usta hikâyecimizdir.

MEMDUH ŞEVKET ESENDAL'dan Bir Örnek

EŞEK

TOPAL Durmuş'un oğlu Mustafa tuza gidiyordu, istasyon yanında mola verdi. Eşeğini ağaçların altına bıraktı. Kendi, parmaklığın iç yanına geçti, belini ağaca dayadı, kuşağından ekmeğini çıkardı,. Sanki burası bir çayırlık, bu demiryolu da bir akar su imiş gibi bakıp, yemeğe başladı.

Üçüncü yolda bir yük treni duruyor. Vagonlar kapalı, makine boş. Demiryolu durağında sanki kimseler yok.

"Demiryolu, bu yana gidersen, derenin boyunu alır, iner Kara Hasan yoluna. Oradan, Eğrikaya'dan Keçiyurdu önünden, dereyi aykılar, Söğütuşağı yayla evlerinin böğründen yazı boyunu alır, varır, o yankı istasyona! Bunun bir ucunu çekmişler Ankara'ya, öbür ucu kim bilir, nereye gider! Belki nereye gittiğini de kimse bilmez. Kime sorsan, bir doğru karşılık alamazsın. Biri der, o yana, biri der, bu yana, kulak asma! Bunun doğrusunu yapan bile bilmezmiş...

Bu "Kara Dana"nın da, yavaş durduğuna bakma, bir aldı asıldı mı, ardına evleri bağlasan sürükler, götürür. Sonra kendi güdücüsü de istese durduramaz. Onun da kendine göre bir huyu var!

.....

Biraz daha sonra bir çan çalındı, bir iki adam tren boyuna gittiler, makine bağırdı, kollarını gerip uzandı, yük vagonları baştan başa sarsıldılar, gitmeğe başladılar. Vagonlar titreşerek Mustafa'nın önünden geçti. Tren makastan çıktı, uzaklaştı, bir uğultusu kaldı. Biraz sonra da duyulmaz oldu. Demiryolu durağı da yeniden sessizliğe daldı.

"Bu vagonlardan birini, kaç eşek sürükler?" diye düşünürken, Mustafa kendi eşeğine bakmak istedi. Başını çevirdi, eşek yok! Bir iki adım yürüdü, oralara bakındı yok. İstasyon arkasına dolaştı, bulamadı. Sıkıldı. Oralarda kimse görünmüyor. Bir avuç yerde eşeğe ne olur? Kimden sormalı? Biri almış saklamıştır, para ister! Şehir olsa ünletirsin: "Görene beş kuruş, bulana on kuruş." Kim saklamışsa getirir. Burade ünletecek de kimse yok. İstasyonun dört yanını döndü, dolandı, arkasındaki sırta çıktı, o yanlara baktı, yok.

İnandı ki eşeğini aldılar, sakladılar. Para isteyecekler! Bilet odasına doğru gitti. Açık bir kapının önünde durdu. Epeyce durup dikildikten sonra içerden başı açık, ceketsiz, gözlüklü bir adam çıktı. Çenesi oynuyordu. Belli ki yemekten kalkmış. Elindeki gâzete kağıdının içine topladığı ekmek ufaklarını silkti, sonra Mustafa'ya sordu:

— Ne istiyorsun, dedi.

— Kölüğü yitirdim.

— Ne kölüğü?

— Eşşek hani... Eşşeği yitirdim de...

— Ee?

— ....

— Burada eşek meşek yok, hadi, durma burada... Git işine. Çekildi. "Eşşek gitti. Üstünde yeni kebe de vardı, o da gitti. Eşek de genç eşekti. Borcu da yeni ödenmişti."

Uzakta su deposunun yanında bir adam gördü. Ona yakın gitti. Bu adam, bir demir parçası üstünde çivi düzeltiyordu. Mustafa'dan sordu:

— Ne istedin, dedi?

— Kölüğü yitirdim.

— Nerede idi?

— Aha, dee, o taşın böğründe, diye kuyuyu gösterdi.

— Git ara, burada yok.

— "Bunlar eşeğin üstüne mi yatmak istiyorlar?" diye düşündü. Yerinden de kımıldamadı.

— Ne dikiliyon, gidip eşşeğini arasana!

— Nerede arayın?

— Bana mı soruyon?

— Aradım, yok!

— Yoksa, sana eşşek bulacak değilim ya,

Yalvardı.

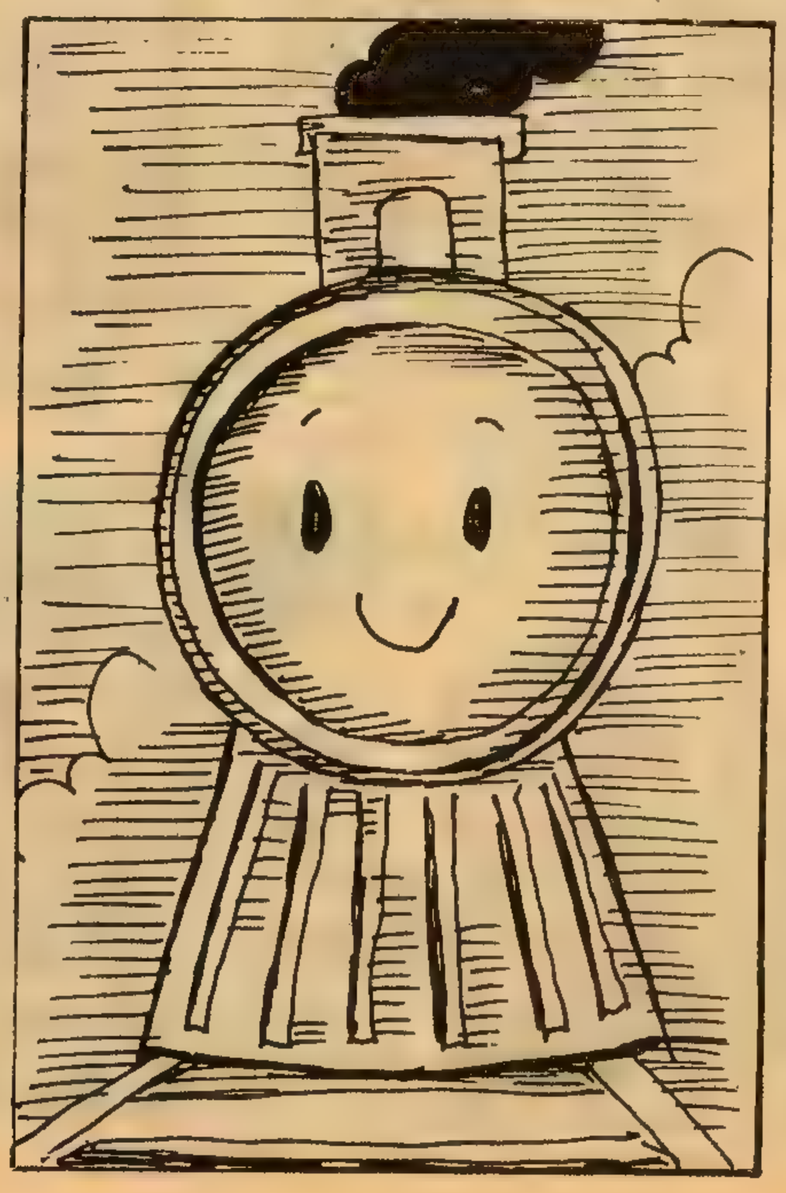

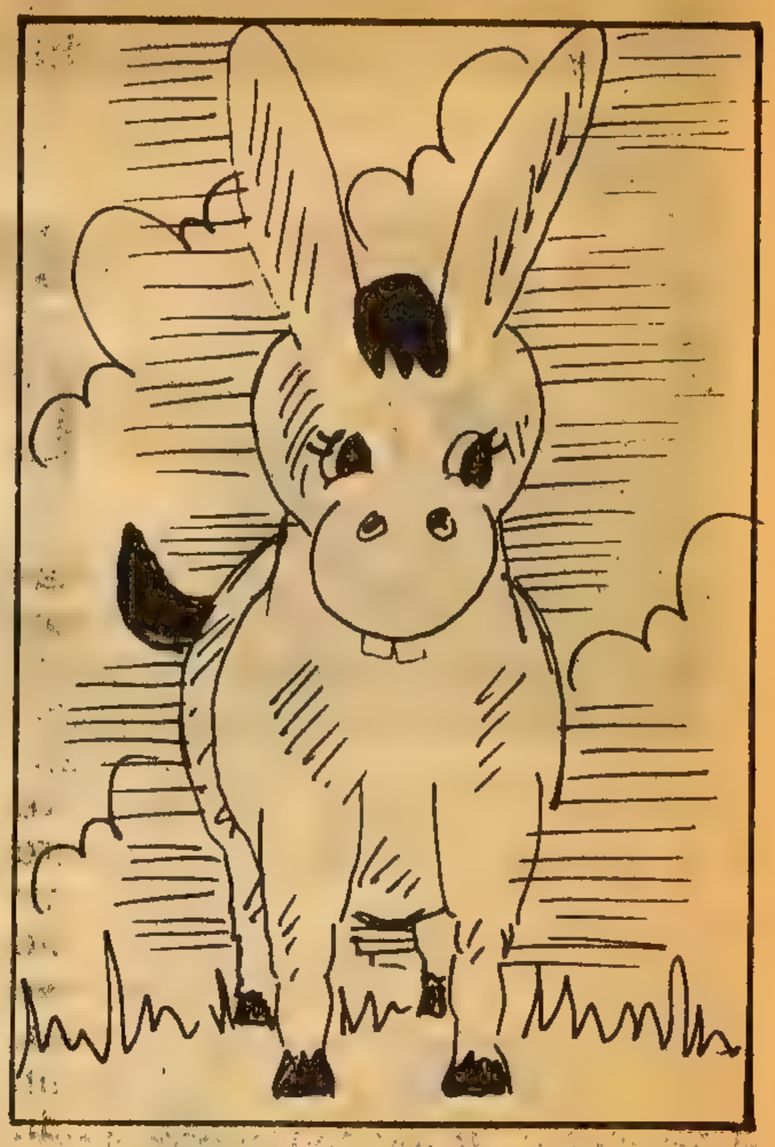

— Eşşek burada idi. Aldılar, sakladılar, dedi. Beş kuruşum var, vereyim.

Adam, Mustafa'nın yüzüne baktı.

— Hadi, dedi, boş yere eğleşme. Git eşeğini ara. Burada kimse senin eşeğini kapamaz.

Bu adamın suratı doğruya benzer ama, adam oğluna da inanmak olur mu?

Baktı gördü ki bir çıkar yolu yok. Ama, istasyonu da hemen bırakıp gidemedi. Orada bir yere oturup bekledi. Ne umdu da bekledi? Hiç!..

Gözlerini eşeğini bıraktığı yerden ayıramıyordu. Kimseler yok. Burada ev de yok ki, gidip sorsun. Adam da yok. Birine danışmak istesen kime danışırsın?

Kalktı, gitmeğe başladı. Ayakları onu köye doğru çekiyordu.

"Tuz alacaktık kaldı, üste eşek de gitti, yeni kepenek de gitti." Yeryüzü karanlık, yaşamak da acı!

Ona sorsalar, eşeği istasyonda kalmıştı. Her adımında eşeğinden uzaklaşıyordu. Dönüp, gene eşeği bıraktığı yere gitmek isteyerek yürür dururken, yolun yüksecik bir yerine çıkınca, uzaktan köy yolu üstünde bir karaltı gördü. Eşeğine benzetti. Yüreği oynadı. Dikildi baktı, eşeğe benziyor. Seğirtti.

"Tanrı, köylüyü sevindirmek isterse, eşeğini kaybettirir, sonra gene buldurur." diye yazılmıştır. Bu söz yerine geldi.

Yetişti, eşeğine bindi, gene tuz yoluna döndü, bir de türkü tutturdu.

"İğdenin dalına bastım da kırılıverdi..."

Gitti.

DOĞUM GÜNÜMDE BENİ DIŞARIDA BİR LOKANTAYA GÖTÜRMENE ÇOK SEVİNDİM.

AMA ELİNİ ÇABUK TUT. SAAT YEDİ...

ORMANLAR KRALI ROBİN

BÜTÜN ELBİSELERİM GÜZEL. ACABA HANGİSİNİ GİYSEM?

PEMBEYİ Mİ?

OLMAZ. BAŞKA ELBİSEM YOK SANIRLAR.

MAVİ GÖZLERİMLE ÇOK İYİ GİDER...

AMA OLMAZ! AYNI RENK ÇORAPLARIMI ÖRÜCÜYE VERDİM.

MAVİYE YAZIK OLDU.

BU SİYAH DA ÇOK KAPALI!

YEŞİL ELBİSEYİ DE HİÇ SEVMEM!

SARIYI GİYSEN?

CİDDİ OLAMAZSIN. BU GEÇEN YILIN RENGİ. KİMSENİN, GİYECEK BAŞKA ŞEYİM OLMADIĞINI DÜŞÜNMESİNİ İSTEMEM.

GERÇEKTEN NE GİYECEĞİMİ BİLEMİYORUM. SENİN BİR ÖNERİN VAR MI?

VAR!

BUNU GİY!

DELİ MİSİN? BU GECELİĞİM BENİM.

BU SAATTE BAŞKA ŞEY GİYİLMEZ Kİ!

SAAT, SABAHIN ÜÇÜ OLDU!

Pul köşesi

AKLINIZDA BULUNSUN

Bütün pullarınızı kesinlikle pul maşasıyla tutunuz. Özellikle damgasız pulları terli, ıslak, kirli ellerinizle tutmayınız. Damgasız pulların arkasındaki zamklı yüzeye çıkacak parmak iziniz, o pulun ve o serinin değerini düşürecektir. Ayrıca danteli(tırtılları) ya da dantelleri kopmuş damgalı ve damgasız pulun filatelik değeri yoktur. Damgalı pulların elle tutulması sakıncalı değildir.

FRANSA

Fransız Posta İdaresi, birkaç ay önce, "Ünlü Ressamlar" adlı, tematik bir seriyi tedavüle çıkardı. 25'li tabakalar halinde basılan bu seri, 14 Nisan tarihinden sonra çeşitli posta merkezlerinde satışa sunuldu.

Aynı seri için, "ilk gün zarfı" da hazırlanarak posta merkezlerine dağıtıldı.

ARJANTİN

Arjantin Üniversitesi'nin restore edilerek yeniden öğretime açılacağı ekim ayı için, Arjantin posta idaresi özel bir anma pulunu tedavüle çıkaracak. 500.000 tirajlı basılacak olan bu anma pulu, 20'li bloklar halinde posta merkezlerinde satışa sunulacak.

Posta Tarihi - 4

Geçen Sayıdan Devam

Bu devrede, Avrupa'da ilk zamanlarda olduğu gibi, bizde de mektuplar sadece damgalanıyordu. Posta pulu daha çıkarılmadığından her posta merkezi kendi adını taşıyan bu mühürleri siyah ve mavi olmak üzere iki renkte mürekkep kullanarak tatbik etmiştir. Bazen de bu mühürlerle birlikte "ücreti alınmıştır" ya da "ücreti alınacaktır" gibi sözcükler taşıyan ayrı damgalar kullanılmıştır.

1863 yılında Posta Nazırı Agâh EFENDİ zamanında, ilk posta pulu çıkarılarak uygulamaya konulmuştur.

SON

AVUSTRALYA POSTA KARTLARI

Bizde pek yaygın bir uygulama olmayan "posta kartları", hemen hemen tüm ülkelerde milyonlarca kişi tarafından kullanılır. Her yıl, yeni yeni posta kartları hazırlanarak posta merkezlerinde satışa çıkarırlar. Aşağıda, sizlere Avustralya Posta İdaresi'nin çıkardığı en yeni posta kartlarını sunuyoruz.

MİNİ SÖZLÜK

BLOK: Bazı anma pulları ile birlikte ya da yalnız anma bloku olarak tedavüle çıkarılabilir. Blok üzerine basılan bu pullar bazen dantelli bazende dantelsiz olabilir. Ama blokuzun kendisi (etrafı) daima dantelsizdir.

BAND: Birbirine bitişik halde üç ya da daha fazla pul şeridine denir. Yatay ve dikey olan çeşitleri vardır. Yatay bandlar dikey bandlara göre daha değerlidir.

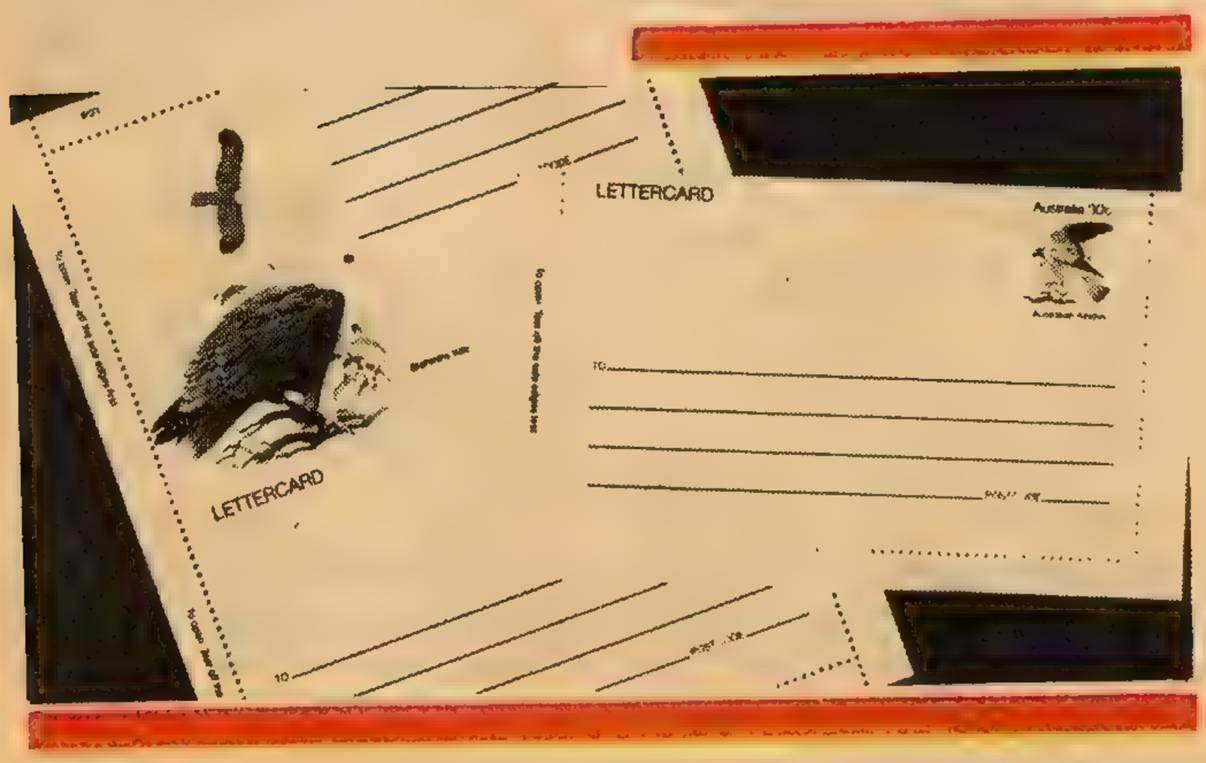

İSPANYA

İspanyol posta idaresi, 11 Temmuz 1984 tarihinde, 4 puldan oluşan, "Keşifler Serisi"ni tedavüle çıkarıyor. 25'li bloklar halinde basılan seri 15, 17, 20 ve 30 peseta değerindeki pullardan oluşuyor.

okurdan okura

HAFTANIN ŞİİRİ

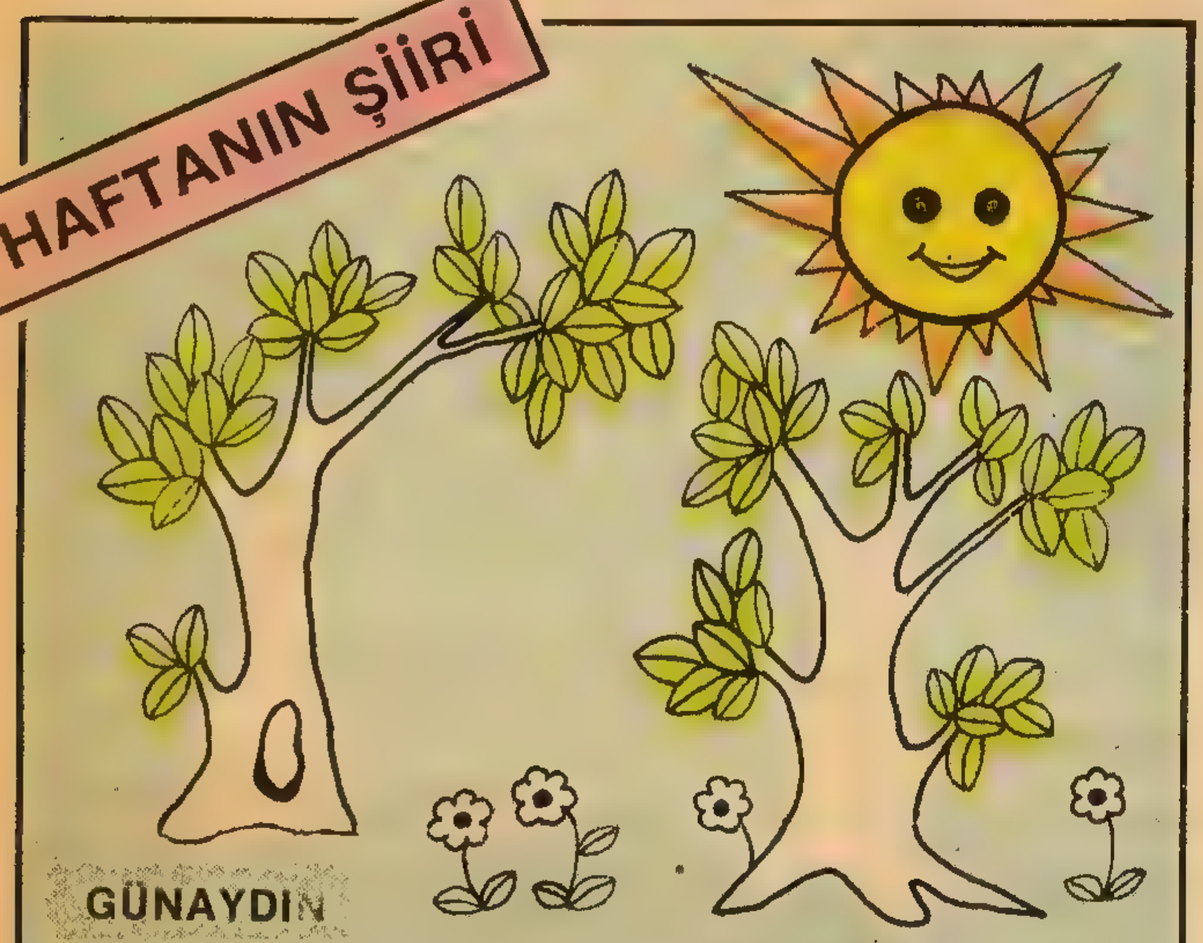

GÜNAYDIN

Günaydın yeni doğan güneş,
Yeşillenmiş ağaçlar, çiçekler,
Günaydın!..

Günaydın okuluma gittiğim yol,
İşe giden insanlar, arabalarını bekleyen yolcular,
Günaydın!..

Günaydın yol arkadaşlarım,
Dükkânını yeni açan manav amca,
Günaydın!..

Günaydın okulum, günaydın sınıfım,
Ve derse başlayan öğretmenim,
Günaydın!..

Nesrin MESTANLI

ÖĞRETMENİM

Aldık beyaz kâğıdı
Ektik siyah tohumu
Sen yağmur oldun
Yeşerttin hepimizi

Sen bir çiçek
Ben bir arı
İşler oldu elleri ayakları
Oldun tatlı bir bal.

Sen bir güneş
Ben bir bitki
Isıttın hepimizi
Büyüttün hepimizi

Oldun artık içimizde
Tatlı bir ses
Tatlı bir şarkı
Girdin kalbimize
Tatlı dilli öğretmenim

Candan EMİR

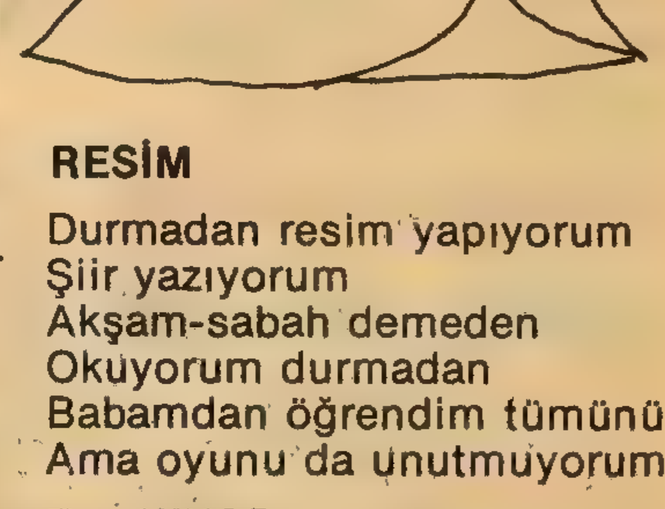

RESİM

Durmadan resim yapıyorum
Şiir yazıyorum
Akşam-sabah demeden
Okuyorum durmadan
Babamdan öğrendim tümünü
Ama oyunu da unutmuyorum

Ece KIYAP

Gülter BOYANCI

FIKRA

NASIL ÖĞRENMİŞ?

Küçük Mustafa ders çalışıyor, babası da köşesinde kahve içiyormuş, bir aralık Mustafa sormuş:

"Baba, elektrik nedir?"

"Elektrik?.. Elektrik, şey!.. Vallahi, ben de bilmiyorum oğlum. Ne kötü her gün görüp kullandığımız şey halbuki."

Mustafa boynunu bükmüş, tekrar çalışmaya koyulmuş. Bir zaman sonra tekrar seslenmiş

"Baba!"

"Ne var oğlum?"

"Gök gürültüsü mü? Şey! Gök gürültüsü... Doğrusu ben de bilmiyorum..."

Çocuk tekrar çalışmaya başlamış çaresiz. Biraz sonra tekrar seslenmiş:

"Baba!"

Ardını getiremediği için babası merak etmiş:

"Ne vardı oğlum, bir şey mi soracaktın?"

"Hiç!" deyip, boynunu bükmek zorunda kalmış çocuk. Babası devam etmiş konuşmaya:

"Söyle bakalım, ne soracaktın?"

Soracaktım ama vazgeçtim babacığım."

"Yoo... Öyle pısırıklık etme, sor oğlum, sor! Ben hayatta bütün öğrendiklerimi sora sora öğrendim."

NE BİLSİN?

Yan yana iki villanın ilkokul birinci sınıfa giden biri kız, diğeri erkek iki çocuğu, kendi aralarında konuşuyorlardı:

"Büyüyünce benimle evlenir misin?"

"Hayır, evlenemem! Bizim ailede akrabalar hep kendi aralarında evleniyorlar: Baksana, annem babamla evli, büyükannem, büyükbabamla... Teyzem de eniştemle!"

KÜÇÜK AYŞE

Kurumuş dudaklar sırtında testi,
Pınarın yanına gelmiş.
Bunalmış nefesi...
Küçük Ayşe
Çamurdan çatlamış nasırlı eliyle,
Sıcaktan nar gibi yüzü ve;
Buram buram teriyle,
Küçük Ayşe
Benzer ateşe...
Atların kişnemesi, koyunun melemesi
Suların şırıltısı, başağın hışırtısı,
Dertli kavalın sesi de:
Ona veriyor neşe...
Zümrüt kırların, altın tarlaların;
Ve bu cennet diyarın yıldızı,
Bu vatanın öz kızı,
Kahraman Ayşe...

İsmail ACAR

SAĞLIKLI YAŞAM

Güneş, hava ne güzel
Bol vitamin ne güzel
Gürbüz çocuklarız biz
Ah dünyamız ne güzel

Gülelim eğlenelim
Sağlık kurallarına uyalım
Sağlıklı yaşamak için
Çeşitli besinler alalım

Kazalara son artık
Ona biz savaş açtık
Tüm kurallara uyanın
Burnu kanamaz artık

Buket AKALIN

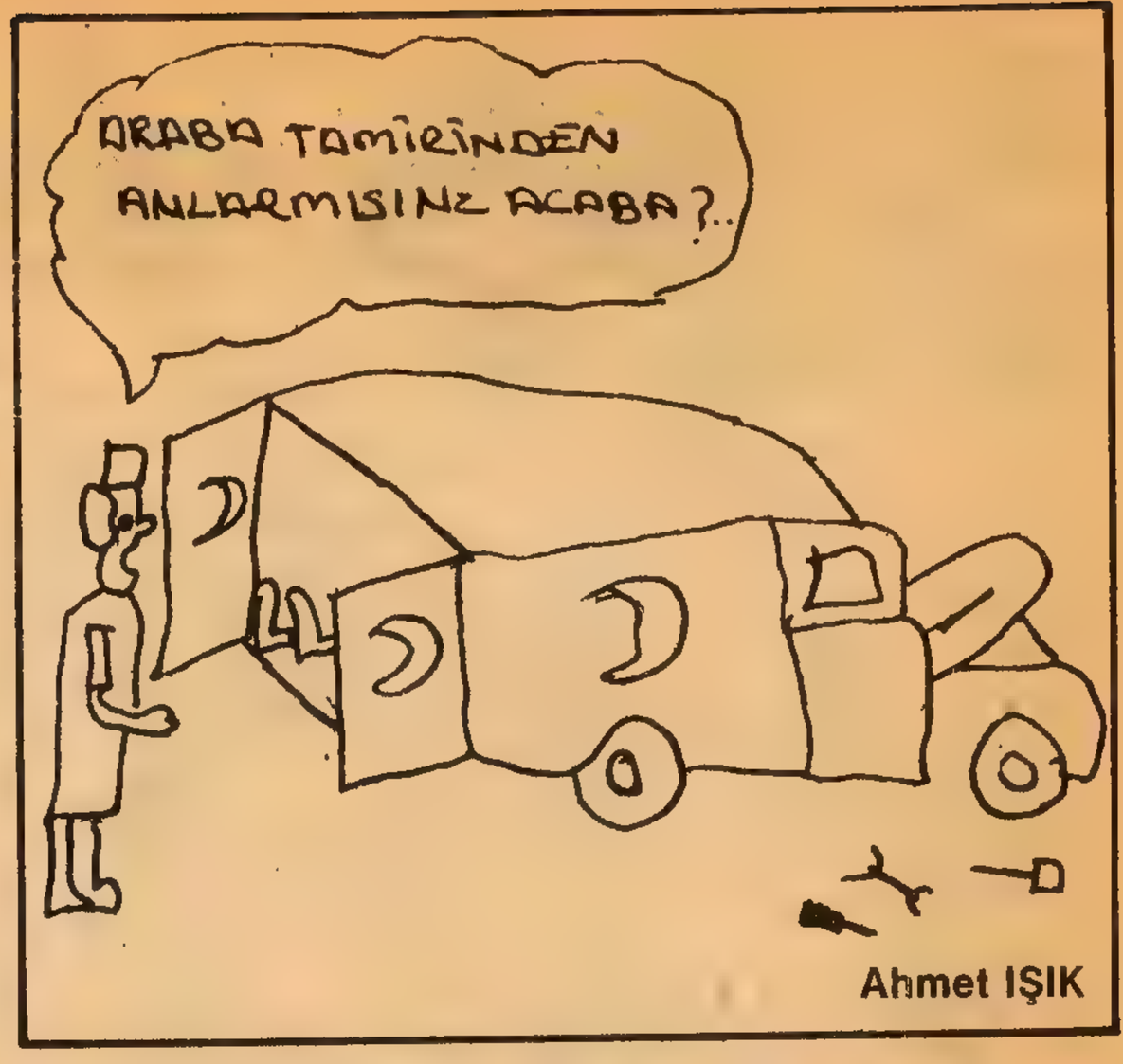

Ahmet IŞIK

MEKTUP ARKADAŞI

ALİ AŞIR: 13 yaşında ortaokul üçüncü sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim, futbol, voleybol oynamak, müzik dinlemek ve kitap okumaktır. Yazışmak için Maltepe Mah. Cevdet Paşa Sok. No: 29 BALIKESİR

İLKNUR KARABAY: 14 yaşında orta üçüncü sınıf öğrencisiyim. Özel zevklerim ,televizyon izlemek, müzik dinlemek, kitap okumak ve kart kolleksiyonu yapmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için Kanarya Mah. Sülün Cad. Hüthüt kuşu Sok. No: 19 K.Çekmece/İSTANBUL

NURETTİN SÖNMEZ: 14 yaşında ortaokula gidiyorum. Özel zevklerim arasında futbol oynamak, müzik dinlemek ve şık giyinmek başta gelir. Yaşıtlarımla yazışmak için Orta Mah. Hacı İmamlar Sok. No: 3 Tavas/DENİZLİ

CİHAN ÇETİN: 13 yaşındayım ve orta bire gidiyorum. Başlıca meraklarım, futbol ve basketbol oynamak, müzik dinlemek, flüt çalmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için, Cevatpaşa Mah. Ordu Sok. No: 161 ÇANAKKALE

EMEL ŞAHİNLER: 12 yaşında orta bire gidiyorum. Özel zevklerim spor yapmak, yüzmek, müzik dinlemek, roman okumaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için Yeni Mah. İstanbul Cad. 145/2 Bakırköy/İSTANBUL

AYNUR ERGÜN: 15 yaşındayım. Lise birinci sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim, çeşitli kolleksiyonlar yapmak kitap okumak, gezmek ve müzik dinlemektir. Yaşıtlarımla yazışmak için Kuyuyazı Cad. İncili Sok. No: 38/15 Etlik/ANKARA

METİN BİLDİ: 14 yaşında ortaokul üçüncü sınıfa gidiyorum. Boş zamanlarımda kitap okumayı,saz çalmayı severim. Özel zevklerim basketbol ve voleybol oynamaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için Güzelevler, Biran Sok. ,No: 4/5 Yenimahalle /ANKARA

ÖYKÜ

DOLUNAY

Gece, dolunay vardı. Hava o kadar bulutsuz ve sakindi ki... O anda göremediğim yıldızlar, ışıl ışıl yanıp sönüyorlardı. Gök, mavimsi bir hal almıştı. Neredeyse gündüz sanacaktım. Ve sandım da. Bakın başıma neler geldi:

Her sabah okula gitmek için kalktığımda ilk işim balkona çıkmak olur. Her yer ya karanlıktır, ya da yeni ağarmaya başlamıştır gök.

Bir gece uyuyamadım ve kalktım. Yarı uykulu idim. Alışkanlık işte, balkona çıktım yine. Havanın aydınlığını görünce, sabah oldu sanıp heyecanlandım. Benim yerimde kim olsa, gece o aydınlığı görüp, gündüz sanır. Okula gitmeliydim diye düşündüm. Hemen pijamalarımı çıkarıp, elbiselerimi giydim. Kravatımı takıp, çantamı kaptığım gibi sokağa fırlıyordum kiii, annem uyandı. Uykulu uykulu bu saatte nereye gittiğimi sordu. Ben de "— Bu saati var mı anne, okula geç kalıyorum" dedim. Annemin, saatin gece yarısı iki olduğunu söylemesi beni çok şaşırttı. Kolumdaki saate baktım, gerçekten de ikiydi. Çok afallamıştım. Tekrar balkona çıktım. İşte o zaman gökteki pırıl pırıl parlayan yıldızları gördüm, gece olduğunu anladım.

Necmettin EMRE

ORTAK ŞEKİLLER

Yukarıda gördüğünüz değişik resimler arasında ikişer ikişer ortak bir özellik bularak A'dan L'ye ulaşabilir misiniz? (Örnek: A ile F de çekiç ortaktır.)

GEÇEN SAYININ YANITLARI

Hayvanlar ve Ayakları: A-B, B-9, C-4, D-5, E-7, F-6, G-2, H-10, I-1, J-3 numaralı ayaklara aittir.

Gölge ve Resim: 1- Araba, vapur, 2- kuş üst dalda, 3- köprünün ayakları, 4- şemsiye, 5- adamın şapkası, 6- pipo, puro, 7- oltanın ucundaki teneke ile oltanın ucundaki balık, 8- sazlar, 9- sazların kökü, 10- ağacın üstündeki dal, 11- bulutun yanındaki dal.

7 Fark: 1- Kadının pelerini, 2- kadının eteği, 3- kabağın yaprağı, 4- sağdaki kadının sol kol bantı, 5- arabanın tavanındaki çizgiler, 6-bulut, 7-çiçek.

Ortak Şekiller: a dan g ye köpek, g den c ye kaktüs, c den i ye yılan, i den d ye direk, d den e ye yelkenli, e den b ye güneş, b den f ye sütun, f den h ye sütunun üstündeki şekil, h den j ye kupa.

7 FARK: Yukarıda birbirinin eşi gibi görülen iki resim arasında tam 7 fark vardır. Onları bulabilir misiniz?

Labirent: Dev karınca karaya çıkmak istiyor. Ancak yolu bulamıyor, ona yardımcı olur musunuz?

Kahraman Pilotlar

6

RADYODA BİR İMDAT MESAJI YAKALADIM KAPTAN.

BRADY, ULUSLARARASI KANALA GİR... TOM, BANA SİNYALİN YERİNİ BİLDİR...MERKEZE HABER VERİN...

ANLADIM KAPTAN TEŞEKKÜRLER!

ALO,ALO! TANGO-ZULU-FOX? BURASI HAVA KUVVETLERİ 334-5! YERİNİZ NERESİ ? ALO! BENİ DUYDUNUZ MU? TAMAM!

ALO! 334-5, MERKEZİ ARIYOR! ALO!

ALO! HAVA KUVVETLERİ.. KIRRT! BURASI TANGO-ZULU-FOX! KAZA GEÇİRDİK... AĞIR YARALILAR VAR.. HEPİMİZ SOĞUKTAN ÖLECEĞİZ...

AMAN TANRIM! TANGO-ZULU-FOX, YERİNİZ NEREDE? YERİNİZİ BİLDİRİN!

GRRR... LU-FOX... KIRRT... KUZEY NOKTASI.. KIRRT HOVGAAR OER... TİOLULU.. TEKRAR EDİYORUM. HOVGAAR OER..

TOM DOĞRU MU?

SANIRIM DOĞRU.. BENİM RADARDA HOVGAAR ADASININ KUZEYİNİ GÖSTERİYOR...

BİZE ON DAKİKALIK MESAFE ....

AMA ROTAMIZ DIŞINDA...

SKİPPER! BU ZAVALLILARI TEK BAŞINA MI BIRAKACAĞIZ YANİ?

HMM... SANIRIM ÇEVREDE BİZDEN BAŞKA SİVİL YA DA ASKERİ UÇAK YOK...

HİÇ AMA, HİÇ!

MERKEZ BURADAN İKİ SAAT UZAK. EN YAKIN YERLEŞİM BÖLGESİ HOVGAAR İSE İKİYÜZ KİLOMETRE...

OLAMAZ!

GİDİYORUZ! MERKEZE BİLDİRİN!

KARAKÖPEK 3' TEN MERKEZE... ÖLMEK ÜZERE OLAN KAZAZEDELERE YARDIM İÇİN GÖREVE BİR SÜRE ARA VERİYORUZ. TAMAM...

TOM! HEMEN KAZA BÖLGESİNE GİDELİM... KURTARICILAR HAZIRLANSIN!

TANGO ZULU-FOX'LA RADYO BAĞLANTISI KOPTU...

SKİPPER! ALÇAK RADARLARI ÇALIŞTIR... KAN VE SERUM ŞİŞELERİNİ İLK YARDIM GEREÇLERİNİ HAZIRLAYIN!

O SIRADA NEBRASKA'DA AMERİKAN HAVA KOMANDO KARARGAHINDA...

MERKEZ'DEN KARA KÖPEK 3'E... ROTAYI BIRAKMANIZA İZİN VERİLDİ... OLAY YERİNDEN BİZİ TEKRAR ARAYIN.! TAMAM!

GRÖNLAND-TAICI KARARGÂH ALARMA GEÇİRİLDİ. BİR YARDIM EKİBİ BİRAZDAN UÇAKLA YOLA ÇIKIYOR.

ÇOK TUHAF... NE DANİMARKA HAVA SAHASINDA, NE BİZİMKİNDE TANGO-ZULU FOX'UN UÇUŞ HATTI YOK...

(1).. HEYECANLI DAKİKALAR
(2) YAŞANMAKTADIR...

İŞTE ORADA! HÂLÂ DUMAN ÇIKIYOR!

TÜM MÜRETTEBAT HAZIRLANSIN! ALÇAKTAN EN DÜŞÜK HIZLA UÇARAK İNİP KİŞİN UYGUN BİR YER ARAYACAĞIZ..

SUSUN! SOLDAN BİR REAKTÖR GÜRÜLTÜSÜ GELİYOR!

EVET! BU BİR B-52.. TAM ÜSTÜMÜZE GELİYOR...

HERKES ALARM DURUMUNA GEÇSİN! BALİNA YAKLAŞIYOR!

O SIRADA NEBRASKA'DAKİ YERALTI ÜSSÜNDE..

NE NORVEÇ, NE DE İSVEÇ HAVA KONTROL MERKEZLERİNİN BÖYLE BİR UÇAKTAN HABERLERİ VAR...

KANADALI'LAR DA EN UFAK BİR SİNYAL ALMAMIŞLAR. TANGO-ZULU FOX'TAN...

PEKİ NEREDEN ÇIKTI BU UÇAK?

HERKES YERİNİ ALDI. HAZIR, BEKLİYORUZ.

TAMAM... ANLAŞILDI...

ARTIK TAMAM. UÇAK 1500 METREDE EN AZ HIZLI UÇUYOR! İŞİNİ BİTİRDİK SAYILIR.

RÜZGÂRIN HIZINI VE GÜCÜNÜ ÖLÇELİM. PANOYU AÇ... BAKALIM BİR YER BULABİLECEK-MİYİZ?

KARA KÖPEK'TEN MERKEZE. KAZA YERİNİ SAPTADIK. BÜYÜK BİR ÇUKURDAN ALEVLER DUMANLAR ÇIKIYOR. ÇEVREYE DE UÇAĞIN ENKAZI YAYILMIŞ. İLK DÜZLÜĞE İNMEĞE ÇALIŞACAĞIZ.

AMAN TANRIM! KARIN ÜZERİNDE CESETLER YATIYOR! BİRİ DE BİZE İŞARET VERİYOR.

ALÇAKTAN UÇUŞUN GÜÇLÜĞÜ BİR YANA DUMANLA KAPLI GÖKYÜZÜNÜN YARATTIĞI PİLOT KABİNİNDEKİLERE ZORLU ANLAR YAŞATIYORDU...

UÇUŞ MÜHENDİSİ BİLDİRİYOR, RÜZGÂRIN HIZI 70 KİLOMETRE!

KAHRETSİN! YÜZEY FIRTINASI BU!

ÖTE YANDAN BEYAZ KUTUP PARKALARI GİYEREK GİZLENMİŞ, ENKAZ SAHASINA, ÇEVRESİNE YAYILMIŞ SİLAHLI KİŞİLERİN VARLIĞINDAN DA HABERSİZDİLER...

BİRDEN...

DİKKAT! ATEŞ!

ATIŞ NOKTALARI, ATEŞ!

WHOOF!

SSC

ÇOK TUHAF! UÇAĞIN İZİ YALNIZ BİR YERDE GÖRÜLÜYOR. HERHALDE DİKİNE DÜŞMÜŞ OLMALI!

ŞU BİR KİŞİ DIŞINDA BAŞKA KURTULAN GÖREMİYORUM.

BU DA NESİ?

ALARM! ALARM!

YERDEN HAVAYA S.A-7 FÜZELERİ "STRELLA" OLARAK DA BİLİNEN BİR UÇAKSAVAR FÜZESİ CİNSİDİR. SOVYET ASILLI BU FÜZE TEK KİŞİ TARAFINDAN TAŞINABİLİR. PLASTİK BİR BAZUKA TÜRÜ OLDUĞU İÇİN HAFİFTİR. REAKTOR TAŞIYAN UÇAKLARDAKİ ISI NEDENİYLE HEDEF TARAFINDAN ADETA ÇEKİLEN BU FÜZELER, DAHA ÇOK 750 METRE ALÇAKTAN UÇAN 3Km. UZAKLIKTA, SAATTE EN ÇOK 1000 Km. HIZLA SEYREDEN UÇAKLARI AVLAMAKTA KULLANILIR. UÇLARINDAKİ FİLTRE NEDENİYLE HEDEF DIŞINDAKİ TÜM ISI KAYNAKLARINI ISKALAYIP, YALNIZCA HEDEFİ BOMBALAR. İLK KEZ 1973 YILINDA KİPPUR'DA SİNA SAVAŞI SIRASINDA SURİYE TARAFINDAN KULLANILMIŞTIR.

Sürecek

Bir Gökyüzü Az Gelir

Hasan MERCAN'ın Romanı

SARI BABA

KAFİLE, köyün dışındaki patika yola varmıştı. Koyun Tepe'nin oradaki güneş bir iyice yüzünü göstermişti.

Şevket, çocuklara döndü.

"Sarı Baba'ya bir şey almadık ki!" dedi.

Kel Hüseyin babasının mendiline sardığı pide parçasını gösterdi.

"Ben Baba'yı unutmam, Şevket!" dedi..

"Aferin sana Kel!" dedi Şevket, Kafilenin başında, yolun kıyısındaki çalılıkları sevincinden tekmelemeye başladı. Çocuklar ardı sıra yürüyorlardı.

Koyun Tepe'nin eteğine vardıklarında, ses çıkarmamaya çalıştılar. "Bana gelirken sessiz olun, Tabiat Ana'yı darıltmamaya özen gösterin!" demişti Sarı Baba bir keresinde; bu çocukların kafasında silinmeyen bir öğüt olarak kalmıştı.

Mümin bunu bilmiyordu. Karşısında, pisiotu muydu neydi, yeşil bir sapın üzerinde kanatçıklarını oynatan böceği görünce, yanındaki Kel'e seslendi:

"Şuna bak" dedi, "ne de minnacık!"

"Bürümcektir o" diye fısıldadı. Kel, Mümin'in sol kulağına yanaştırdı dudaklarını, zor işitilir bir sesle "Darılma, ama yol boyunca konuşmak yasaktır." dedi "Sarı Baba'nın öğüdü!"

Koyun Tepe'nin öte yanından deniz kokusu geliyordu. Mümin'e göre, hava temiz ve tuzluydu. Başını çevirip az önceki böceği seyre daldı bir ara. Havalanınca, bir nokta haline gelinceye dek onu bakışlarıyla izledi. Kafilenin uzaklaştığını görüp adımlarını hızlandırdı sonra. En ufacık bir hışırtı çıkarmamaya özen göstererek.

Memişli'de kış yoktu; ilk yaz vardı her an. Bir ara, ala sıcaklar basar, ama çok geçmeden gene yerini bitmez tükenmez ilkyaza bırakırdı. Güz mü? Yalnızca yağmurlu, ince bir serinlikti...

Emcet fırtınasının Memişli'nin Koyun Tepesi'nden uyandığını söylerdi yaşlılar. Sıcacık yağmur damlaları tepeye düşer, aynı anda da yok olurdu. Bulutlar, oraya yerleşir, koynuna girerek uyuklarlardı.

Tepe'nin türküsü dillere destandı. Derler ki, sevdalılar yakmış bu türküyü çağlar önce. Sarı Baba, elifi elifine bilirdi o türküyü. Canı sıkılınca Tepe'nin eteğine yerleşir, sazıyla sevdiği Tabiat Ana'ya karşı söylerdi. Örneğin,

"Sarı Tepe'nin içinde
Koca Mağara olmalı,
Büyülü bilmecesinde
İnsan anlam bulmalı!" der demez bilinen bilinmeyen ne kadar kuş varsa tümü başucuna toplanır, ayrı ayrı kanat çarparak Kuşoyunu oynarlardı.

Koyun Tepe'nin öte yanından deniz kokusu geliyordu. Hava temiz ve tuzluydu.

Bir keresinde, Şevket de rastlamıştı böyle bir cümbüşe de, köy çocukları arasında yiğitliğe taslamasına, göğsünü kabarta kabarta, böbürlenerek övünmesine en çok bu olay yardım etmişti.

"Böyle böyle" demişti Şevket, dayısıyla yılan avına gitmesinden ve olan biteni az bir şey görebilmesinden yararlanarak "Sarı Baba'yı bir görseydiniz, ah onun baldan tatlı dilini bir işitseydiniz..."

Ve, Tepe'nin oraya ancak üç kez çıkabilmişler, Sarı Baba'yla yüz yüze gelebilmişlerdi. Şevket, bile bile, çocukları oraya götürmüyor, yaşlı adamın içlerinden birini sevmesinden korkuyordu.

Bu kez götürmeye karar vermesi taya sahip olan Mümin'i kıskandırmak, ona bildiklerini göstermek, yiğitliğini kanıtlamak içindi...

"Durun" dedi Şevket. Kafile durdu. Kel'e dönüp "Pideyi buraya getir, bana ver" diye emretti. Kel de mendille sarılmış pideyi ona uzattı.

"Baba'ya pideyi bir ben verebilirim aranızda tamam mı? Karşı koyan varsa dönsün gitsin şimdiden..."

Yanıt bekledi. Alamayınca, sırtını döndü, yürümeye koyuldu. Çocuklar

Devamı 32. sayfada

Resimler: Şahin ERKOÇAK

Mümin, yeşil bir sapın üzerinde kanatçıklarını oynatan böceği görünce, yanındaki Kel'e seslendi: "Şuna bak, ne de minnacık!" "Bürümcektir o" diye fısıldadı, Kel.

Bir Gökyüzü Az Gelir

Hasan MERCAN'ın Romanı

Baştarafı 31. sayfada

da onu izlediler ses çıkarmadan., Bu işe en fazla Mümin şaşırdıysa da ses çıkarmadı.

Tepe'nin sol yanındaki bir avuç kadar yaylacığın oradaydı Baba'nın kulübesi; çocuklar onu görmüşlerdi bile. Kulübenin yanındaki üç yüzyıllık Kara Ağaç'ın koyu gölgeliğinde, kocaman bir noktanın varlığını sezmişti Şevket.

Kel, yanına yanaştı, fısıldarcasına sordu:

"Baba değil mi gölgeliğin orda ki?"

"Baba ya, ne sanıyorsun, odur, o!" dedi Şevket. Sağ eliyle çocuğu göğsünden tuttu, kendine bir iyice çekti, fısıldarcasına konuştu: "Bana bak" dedi, pideyi senin getirdiğini Baba'ya söylersen dişlerini bir bir sökerim, tamam mı?"

Çocuk, başını sallayarak "hadi canım sen de" gibi bir harekette bulununca, beriki yüreklendi, ötekilere dönüp, sesini yükseltti: "Baba'ya vardığımızda çene çalmak yok, anlaşalım! Ona soruyu ben soracağım, onun dile gelmesini ben isteyeceğim, sizse ses çıkarmadan olup biteni seyredeceksiniz, tamam mı?"

Mümin yanına yaklaştı,

"Sarı Baba deli bir adam mı yoksa? diye sordu.

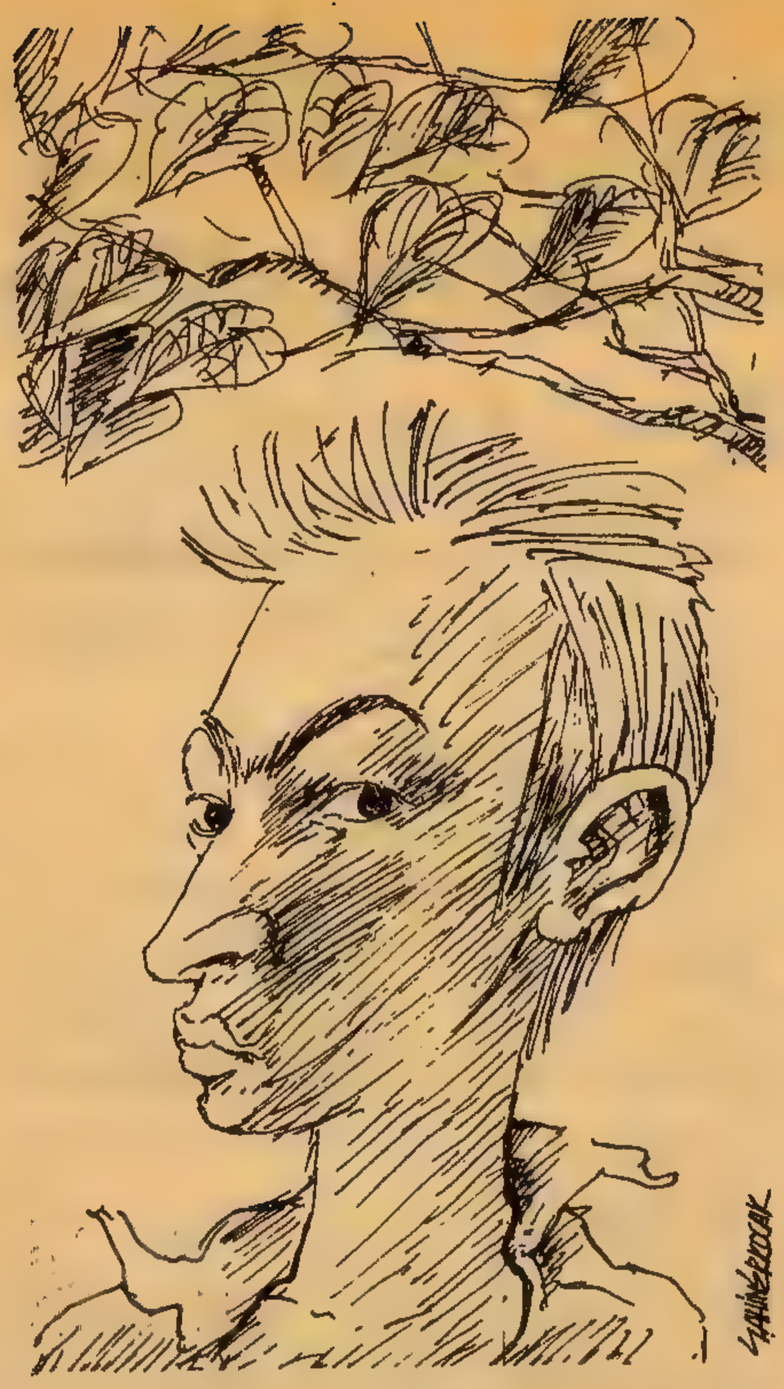

"Hayır, ama kalabalığı, çalçeneliği sevmez de ondan." dedi Şevket. "Huyu suyu böyledir. neylersin..."

Kel, anımsattı:

"Hani konuşmamalıydık..."

Şevket gülümsedi, iki ön dişine güneş ışını vurdu, eriyip kaldı orda.

"Kulübe gözükünce konuşabiliriz, unuttum mu yoksa?" dedi.

Ve kulübeye yöneldiler sonra, atlaya zıplaya, "Sarı Baba" türküsünü söyleyerek:

"Sarı Baba
Can-ciğer,
Bize hep
Masal söyler..."

Kulübeye vardıklarında, Sarı Baba'yı Kara Ağaç'ın gölgesi altında bağdaş kurmuş bir saz üzerinde çalışırken buldu çocuklar.Kasatura benzeri bir bıçakla yontuyordu elindeki odun parçasını.

Şevket yanına yaklaştı. Başını kaldırdı, süzdü onu yaşlı adam, bir şey demedi. Çocuk elindeki armağanı uzattı,

"Sana pide getirdim, Baba!" dedi.

Pideyi eline aldı adam, mendili çocuğa uzattı.

Sonra da konuşmadan, elindekini aceleyle, delicesine yemeye başladı. O yiyor, Mümin de adamı süzüyordu.

"Kaç aydır tatmadım bu mübareği!" dedi. Sonra da konuşmadan, elindekini ivediyle, delicesine yemeğe başladı. O yiyor, Mümin de adamı süzüyordu. Keçeden farksızdı, al aldı saçı, sakalı adamın. Bir buçuk metre boyunda olmalıydı. Yaşına göre elleri titremiyor, yaşına göre gözlerini körler ya da az görenler gibi kırpıştırmıyordu! Dinçti. Mavimtrak gözleri fırça gibi kirpikleri arasından parıldıyor, çakmak çakmak yanıyordu.

Şevket'in gözleriyle işaret etmesi üzerine, tüm çocuklar Sarı Baba'nın çevresini almışlardı çoktan.

"Şimdi ne yapıyorsun, Baba?" diye sordu Şevket.

Sağ avucuyla ağzını, sakal ve bıyıklarını sıvazlayan adam,

"Saz!" diye yanıt verdi. Diz değiştirdi, bağdaş kurdu, "onunla Tepe'ye yeni türküler yakacağım..."

"Pideyi beğendin mi, Baba?" diye sordu Şevket.

"Üç gün yemesem olur," dedi adam, "nefisti!"

Şevket kadar, çocuklar da adamın keyifli olduğunu farketmişlerdi.

Mümin'e göz gezdirdi bir ara.

"Aranızda yeni bir çocuk varmış, adı ne?" diye konuştu.

Şevket, adını, kimin evinde kaldığını tek tek söyledi, Mümin'e fırsat vermeden.

"Bana bak, pideyi senin getirdiğini Baba'ya söylersen dişlerini bir bir sökerim.

SÜRECEK

AFACANLAR

1

GÜLENKÖY, TURİSTİK BROŞÜRLERDE "KÜÇÜK VE NEŞELİ BİR YER" DİYE GEÇER. DAĞLARIN ORTASINDA KURULU BİR VADİDE, YEŞİLLİKLER İÇİNDE ŞİPŞİRİN BİR YERDİR...

AŞAĞIDAKİ KARTPOSTALDA BU NEŞELİ KÖYÜN GENEL MANZARASI GÖRÜLMEKTEDİR...

İŞTE, KÖY GÖRÜNDÜ ÇOCUKLAR! ASIL TATİL ŞİMDİ BAŞLIYOR İŞTE!

ORDA BİİR KÖY VAAR UZAAKTAAA!..

HEY! BENİM KARNIM ZİL ÇALIYOR!

ŞUNA BAK!..

ŞU ELMALARIN GÜZELLİĞİNE BAK! GEL DE BENİ YE DİYORLAR SANKİ!

BİR-İKİ TANEDEN NE ÇIKAR Kİ?

BAZILARI YERE DÜŞMÜŞ... ONLARLA PEKÂLÂ MİDEMİ BASTIRABİLİRİM.

BÖYLECE YAKALANIRSAM TEHLİKE DE MİNİK OLUR...

MİNNACIK!

BOŞUNA DEMEMİŞLER, "GELDİM, GÖRDÜM VE YEDİM!"...

?

SMAK SMAK MIAN

OH, CANIMA DEĞSİN!

BAKIYORUM ÇOK CESURSUN DELİKANLI!

EYVAH! BAHÇIVAN GELMİŞ! BEN DE SİZİ ARIYORDUM EFENDİM. SİZE BİR KİLO ELMA BORCUMU VERECEKTİM.

GALİBA O KADAR CESUR DEĞİLMİŞSİN!

AMA BENDEN KORKMANA GEREK YOK. YILLARDIR O ELMALARA ELİMİ BİLE SÜRMEM, AMA CANAVARA KARŞI GELMEK İSTİYORSAN, YİYEBİLİRSİN

NEYE KARŞI, NEYE?

CANAVARA DEDİM. ELMA CANAVARI. DUYMUŞ OLMAN GEREK. "HURAFELER VE ZÜRAFALAR" ADLI KİTABI OKUMADIN MI YOKSA?

ZÜRAFA MI?

NE DEMEK İSTEDİĞİNİZİ ANLADIM. BÖLGEDE ELMALARA ZARARLI BİR HAYVAN DADANDI, DEMEK. BENİ UYARDIĞINIZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM.

ÖYLE DEĞİL CANIM..

BEN GÜLEN MAĞARADAKİ ELMA YİYEN DEV CANAVARDAN SÖZEDİYORUM!..

?

NE OLUYOR BURADA TOPUZ? SENİ PEŞİMİZDE GÖREMEYİNCE O KADAR YOLU GERİSİN GERİYE GELDİK!..

BIZDIK, SANA SONRA ANLATIRIM... AMA ŞU ELİ SİLÂHLI ADAM, BENİ ELMACI BİR CANAVARIN ÇEVREYİ KASIP KAVURDUĞUNA İNANDIRMAK İSTİYOR...

BEN O KADAR SAFTIM, SANKİ...

!?

NE DEDİĞİNİ DUYDUM, AMA YANILIYORSUN DELİKANLI... CANAVAR GERÇEKTEN VAR VE UMARIM. ONUNLA KARŞILAŞMAK ŞANSSIZLIĞINA UĞRAMAZSINIZ...

UYARINIZA TEŞEKKÜRLER!

GERÇEKTEN TEŞEKKÜR EDERİM EFENDİM. TOPUZ'U BAĞIŞLAYIN. BAZEN KARNI AÇKEN NE SÖYLEDİĞİNİ BİLMEZ.

ÖNEMLİ DEĞİL, AMA SİZ DE GÜLEN MAĞARADAN UZAK DURMAYA BAKIN.

GÜLEN MAĞARA, ELMA YİYEN CANAVAR! HİÇ GÜLECEĞİM YOKTU. HA, HA HA!

SUS TOPUZ!

SANA ÖNCE KÜÇÜK BİR ÖĞÜT VEREYİM. ÖZEL BİR BAHÇEYE GİREREK, İZİNSİZ ELMA ALIP, YASALARA KARŞI GELDİN...

...İKİNCİSİ, BELKİ BU ADAMIN AKIL DENGESİ BOZUKTUR. ONUNLA ALAY EDEREK KÜÇÜK DÜŞÜRDÜN. ÇOK AYIP!

SEY... GALİBA HAKLISIN!

ÖYLEYSE BU KONUYU BURADA KARAYIP ÇADIRI ŞU DÜZLÜĞE KURALIM MI? KÖY, SU, DAĞ HEPSİ İKİ ADIM ÖTEMİZDE.. BUNDAN İYİ YER BULAMAYIZ...

DURUN, KIPIRDAMAYIN!

KABUL!..

BECERİ, İŞ BÖLÜMÜ VE ELİÇABUKLUK... İŞTE ZAMAN KAZANDIRAN ÜÇ SÖZCÜK...
5
BİR ŞEYE BENZEDİ ŞİMDİ.

BURADA BİR ÇUKUR VAR. İÇİNE DÜŞMEMEK İÇİN DİKKAT ETMELİ.

BELKİ DE GÜLEN MAĞARA DEDİKLERİ BİR ÇUKURDUR. DEV DE BİR KÖSTEBEK. İŞE BAKIN, BİZ DE TAM YANINA KAMP KURUYORUZ.
NE SOĞUK! ŞAKA..

MİÇO HAKLI ÇOCUKLAR. BÖYLE TATSIZ ŞEYLERDEN SÖZ ETMEYİ BIRAKALIM, TAMAM MI?
ÇUKURUN İÇİNE Mİ? Hİ, Hİ, Hİ?!

ELİMDE DEĞİL. DÜŞÜNMEDEN KENDİMİ ALIKOYAMIYORUM: ÖMRÜM BOYUNCA BU KADAR SAÇMA BİR ŞEY DUYMADIM. GÜLEN MAĞARAYMIŞ! HA, HA.
KAHKAHASINI BİR KEZ DUYMAK İÇİN DÜNYALARI VERDİRİR.

HAHAHAHAHOHOHOHIHAAA
!

Sürecek

Dünyanın Dört Bucağından

EBU SİMBEL'deki Eski Tapınaklar Kurtarıldı?

Yapımı yıllarca süren iki tapınak, Ramses II'nin ölümünden önce tamamlanmış. Küçük tapınağın, Büyük tapınaktan önce tamamlandığına inanılıyor.
Ramses'in kraliçe Nefertari ve tanrıça Hathor'un adına yaptırdığı tapınak diğerlerine kıyasla daha sevimli.

VİNÇİN sesi duyuldu. Yavaş yavaş, kral-tanrı **Ramses**'in yüzü kulaklarından ayrıldı. Bu manzarayı asla unutamayacağım. Az ötede, **Ramses**'in iki dev heykeli, ay ışığında pırıl pırıl parlayan Nil'e bakıyorlar. Onlara daha sonra sıra gelecek. **UNESCO**'nun öncülüğünde yıllar süren çalışmalar sonunda, Mısır'ın sel tehlikesiyle karşı karşıya kalan tapınakları kurtarılmaya çalışılıyordu. **Asvan Barajı**'nın arkasındaki yapay **Neser Gölü**'nün suları taşarak, **Ebu Simbel**'deki tapınakları sular altında bırakmakla tehdit ediyordu. Çeşitli ülkelerden gelen mühendisler, tapınağın parçalarını tek tek söküp sulardan kurtarmakla görevlendirilmişlerdi.

Ramses II'nin, tanrıça **Hathor** için yaptırdığı tapınakların tam 3200 yıllık geçmişleri var. Bilim adamlarına göre, **Ramses** uzun araştırmalardan sonra **Ebu Simbel**'i seçmiş. Tapınağın nasıl yapıldığını ve öyküsünü bize **Louis Christophe** anlatmıştı. Tapınak için yer seçildikten sonra, firavunun mühendisleri astronomi bilgilerine dayanarak, tapınağın eksenini bulmuşlar. Eksen öyle ayarlanmıştı ki, yılda iki kez güneş ışınları tapınağın en kuytu odalarındaki heykelleri aydınlatıyor. Yapılışından tam yirmi beş yüz yıl sonra, **Tebes kralı Amun** ve **Ramses** heykellerini aydınlatan güneş ışınlarını gözlerimizle gördük.

Kurtarma işleminin ilk aşamasında koruma geliyordu. Mühendisler tapınağın iç kısmına yapı iskeleleri kurdular. Tapınak dağın içine oyularak yapılmıştı. Üstündeki kayaların alınması sırasında, tavanın çökmesi bu iskelelerle önlendi. Yapımı yıllarca süren iki tapınak, **Ramses II**'nin ölümünden önce tamamlanmış. Küçük tapınağın, Büyük tapınaktan önce tamamlandığına inanılıyor. **Ramses**'in kraliçe **Nefertari** ve tanrıça **Hathor**'un adına yaptırdığı tapınak diğerine kıyasla çok daha sevimli. Büyük tapınağa girenler önce **Ramses II**'nin bir dizi heykeliyle karşılaşıyorlar. Dokuz metre yüksekliğindeki heykellerin ellerinde firavunluğu simgeleyen ucu kıvrık asa ve döven var. Tapınağın içindeki Büyük Holün kuzey duvarına Kadeş savaşını anlatan resimler çizilmiş.

Ramses Tapınağı'nın kurtarılmasında en önemli aşama, yapıyı ortaya çıkartmaktı. Bunun için işçiler dağı oyarak, tapınağı parçalara böldüler.

Büyük Tapınak'ın girişinde ziyaretçileri karşılayan dört oturmuş Ramses heykeli (Her biri 1200 ton ağırlığında) tek tek vinçlerle taşındı. İkinci aşamada, tapınağın tavanına ulaşmak için içeri girildi. Yan duvarları açığa çıkartmak için mühendisler dinamit kullanmak zorunda kaldılar. Tabii bu arada bir hayli korkulu anlar yaşandı. Üçüncü aşamada ise, tapınağın parçaları tek tek ayrıldı ve taşındı. Heykel ve taş blokların birleştiği noktalara sokulan incecik levhalar yardımıyla parçalar birbirlerinden ayrılarak, vinçlerle taşındılar. Tapınağın tavanı kaldırıldıktan sonra, aynı işlem içerdeki heykel, sütun ve odalara da uygulandı. Ramses Tapınağının içi, yirmi beş yüzyıl sonra ilk kez güneş ışınlarını görüyordu.

Devamı 38. sayfada

Dünyanın Dört Bucağından

Baştarafı 37. sayfada

İ.Ö 13. yüzyılda **Ebu Simbel**'in inşası, mücadele, zafer, gurur ve belki cinayetlerle dolu bir hikâyeydi. Keşfedilmesi de öyle oldu. 1813 yılında keşfedilene dek, Büyük Tapınak kumlar altında gömülü kaldı. İlk kez İtalyan **Giovanni Battista Belzoni** Tapınağa girmeyi başardı. "Tapınağın içi öylesine sıcaktı ki, gördüğümüz heykelleri kâğıda aktaramadık. Ellerimizden akan terler kâğıdı sırılsıklam etti," diye yazmış **Belzoni**. Belzoni ve adamları kapıya ulaşabilmek için haftalarca süren çalışmalar yaparak, kumları temizleyebilmişler. Kurtarma işlemleri sırasında da yine kumların temizlenmesi gerekti. Birbirlerinden ayrılan parçaların kırılıp, kenarlarından ufalanmasını önlemek için, sentetik bir karışım sürüldü. Sütunların alt kısımları ise, bandajlarla sarıldı. Sonra parçalar tek tek numaralanarak, vinçlerle yeni yerlerine taşındılar.

Nil'den çok yükseğe, tepeye konan parçalar tıpkı bir bulmacanın binlerce ayrıntısına benziyorlardı. Tapınağı tekrar birleştirme uzun zaman aldı. Taş blokların altına sıvanan özel harçlar, parçaları temele tutturdu. Sıvadaki suyun kumtaşının rengini bozması, özel boyalarla önlendi. Çağdaş teknoloji ve yetenekli mühendisler, tapınağı olduğu gibi bir araya getirmeyi başardılar. Yılın belli sabahlarında, yine güneş ışınları tapınağın merkezindeki **Ramses** heykelini aydınlatıyor. Tapınakların üzerine konan yapay yığınlar, yapılara özgün görünümünü verdiler.

Yirmi beş yüzyıl sonra Ramses'in tapınağı yine eski görkemiyle Nil'i seyrediyor, tekneler, her gün yüzlerce ziyaretçiyi, insanlığın bu harika yapılarını görmeye taşıyor.

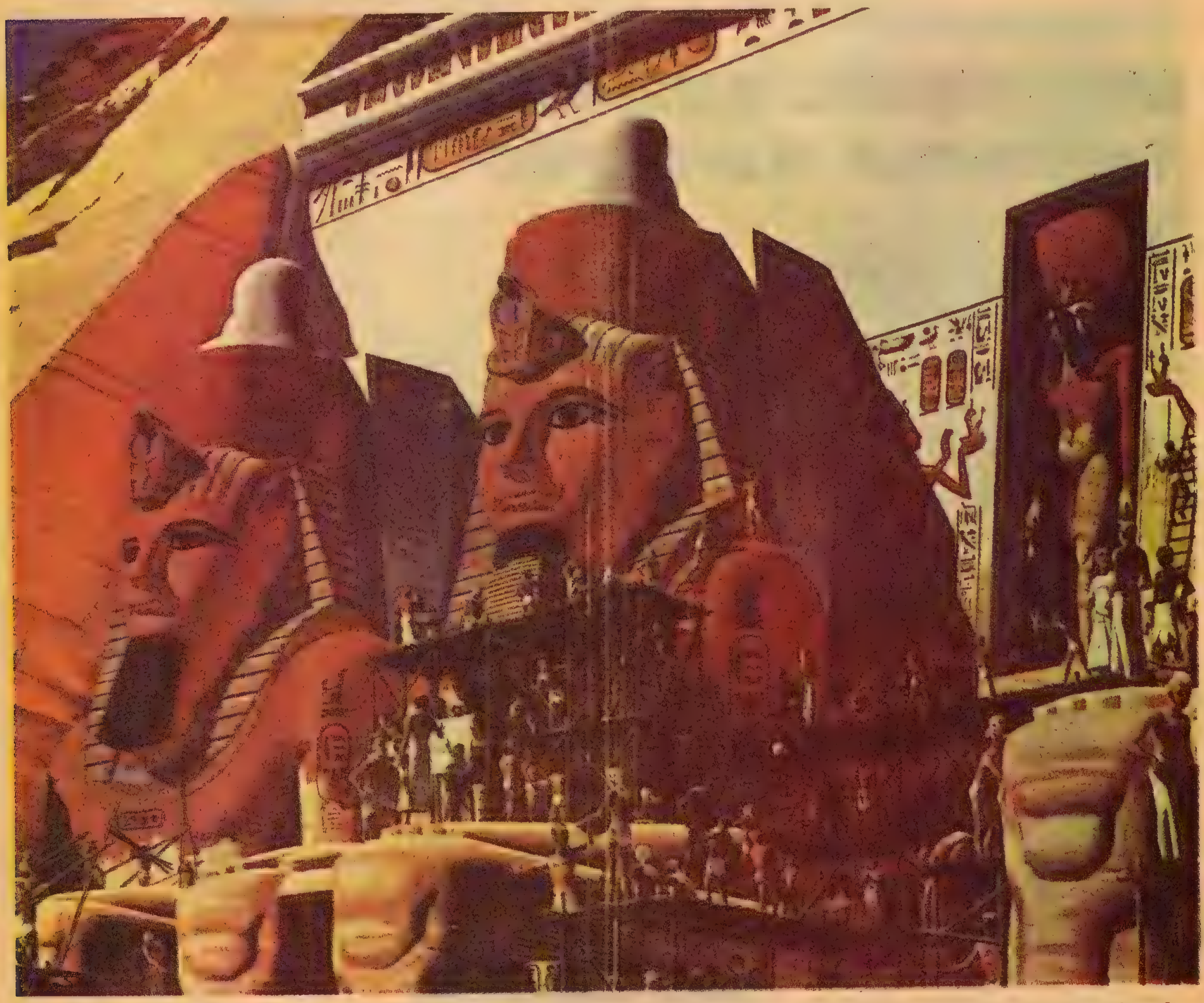

UNESCO'nun öncülüğünde süren çalışmalarla Mısır'ın sel tehlikesiyle karşıkarşıya kalan tapınakları kurtarılmaya çalışılıyordu.

Hoşmemiş

UYKUCU KENT

Yapım ● İlhan Ökkeş

GÖNÜLLÜ BİR TAYFA DAHA GELDİ. BİR EKSİĞİMİZ KALDI. YOLA ÇIKALIM ARTIK.

BÖYLECE SU KAMIŞ DENEN DERT BİTTİ. OH!

HAYDİ MEYAN ŞERBETİ, YÜREĞİ YANANLARA!

YÜREĞİMİZİ SOĞUTALIM BİRAZ. VER BAKALIM BİR ŞERBET.

IHH

AMAN TANRIM! KAMIŞ BU.. ÇUVALA YANLIŞ ADAM KOYMUŞUZ.

HAYRET! HEM DE BİLGİNLE BİRLİKTE.

TURİSTİK BİR DENİZ SEYAHATİNİ UYGUN BULUYORUM.

NELER OLUYOR? NEREDEN ÇIKTI BU ADAM, ANLATSANA.

SUS, BEN DE BİLMİYORUM. KAMIŞ YERİNE YARDIMCISINI KOYMUŞUZ ÇUVALA.

İŞTE GELDİK. HADİ CANIM, ARKADA KALMA. GELSENE ŞÖYLE...

MERAK ETME, GELİYORUM.

TAM BURASI! BU DENİZİN DİBİNDE BİR YOLCULUĞA ÇIKMANIZI DÜŞÜNÜYORUM. HEM DE TURİSTİK...

"VE ÇUVALLI BİR YOLCULUK. SEN, MEMİŞ VE BİR DE O MERET EŞEĞİ.

AUUFF!

KADI KAMIŞ EFENDİYE BAKIN! NEREYE GİDİYOR BÖYLE?

GEMİYE DÜŞERSE, İŞİMİZ İŞ. KURTULURUZ.

BIRAKIN BENİ! BEN KADI KAMIŞIM!

BU KENTTE KAMIŞ OLMAYAN YOK Kİ. BUNLARI BIRAKTA, YERLERİ SİLMEYE BAŞLA!

YAŞA BİLGİN! BU YAPTIĞIN GÖSTERİ HARİKAYDI. BİZİ KAMIŞTAN KURTARDIN.

BU GÖSTERİNİN GERÇEK SAHİBİ, YAKIN DOSTUM MEMİŞ VE ONUN SOYLU EŞEĞİ CİVELEKTİR.

SAĞOL MEMİŞ VE CİVELEK DOST. BİZİM YAPAMADIĞINIZI SİZ YAPTINIZ. BİZİ KAMIŞTAN KURTARIP, UYKUDAN UYANDIRDINIZ.

YAŞASIN KAMIŞSIZ DÜNYA! BU OLAYI BÜTÜN KENTE MÜJDELEMELİYİZ.

ARKADAŞIM KAMIŞA GİDİP, KAMIŞTAN KURTULDUĞUMUZU SÖYLEMELİYİM.

KAMIŞ'A AMMA DA KAMIŞ ATTIK HA! HA HAAA!

DÜKKÂNDAKİ KAMIŞ ALİ YAZISINI SÖKÜP, HÜR OLACAĞIM. ALİ HÜR...

TERZİ KAMIŞ ALİ

TERZİ ALİ HÜR

HÜR OLARAK İLK İŞİM, SUNU ÇÖPE ATMAK.

DUYDUK DUYMADIK DEMEYİN, BİR DAHA KAMIŞ YEMEYİN! HÜRRİYETİNE YENİDEN KAVUŞAN İBİŞ KUKLA TİYATROSU...

ŞAK ŞAK ŞAK ŞAK

... YENİ OYUNUNA BAŞLIYOR! KOŞUN, GELİN! PARASIZ, PULSUZ VE KAMIŞSIZ! HERKESE BEDAVA, BUGÜN!

İBİŞ KUKLA TİYATROSU

NAZLI'NIN PARFÜMÜNÜ DE ALDIK. HAYDİ GİDİYORUZ CİVELEK.

KAZINI ALMADAN GİTMENE GÖNLÜMÜZ RAZI OLMADI. HEPİMİZ SANA ÇOK MİNNETTARIZ MEMİŞ, LÜTFEN KABUL ET.

GÜLE GÜLE GİT MEMİŞ. YOLUN AÇIK OLSUN. BİR GÜN BURALARDAN GEÇERSEN, GENE BEKLERİZ.

ADALETİ YENİDEN KURMAK İÇİN, ŞİMDİ İYİ BİR FORMÜL BULMALIYIZ.

ONLAR KAMIŞTAN KURTULDU AMA, BEN HÂLÂ NAZLI'NIN KAZINDAN KURTULAMADIM.

SON

Ufuk Ekker

Cin gibilere... Dandy'den

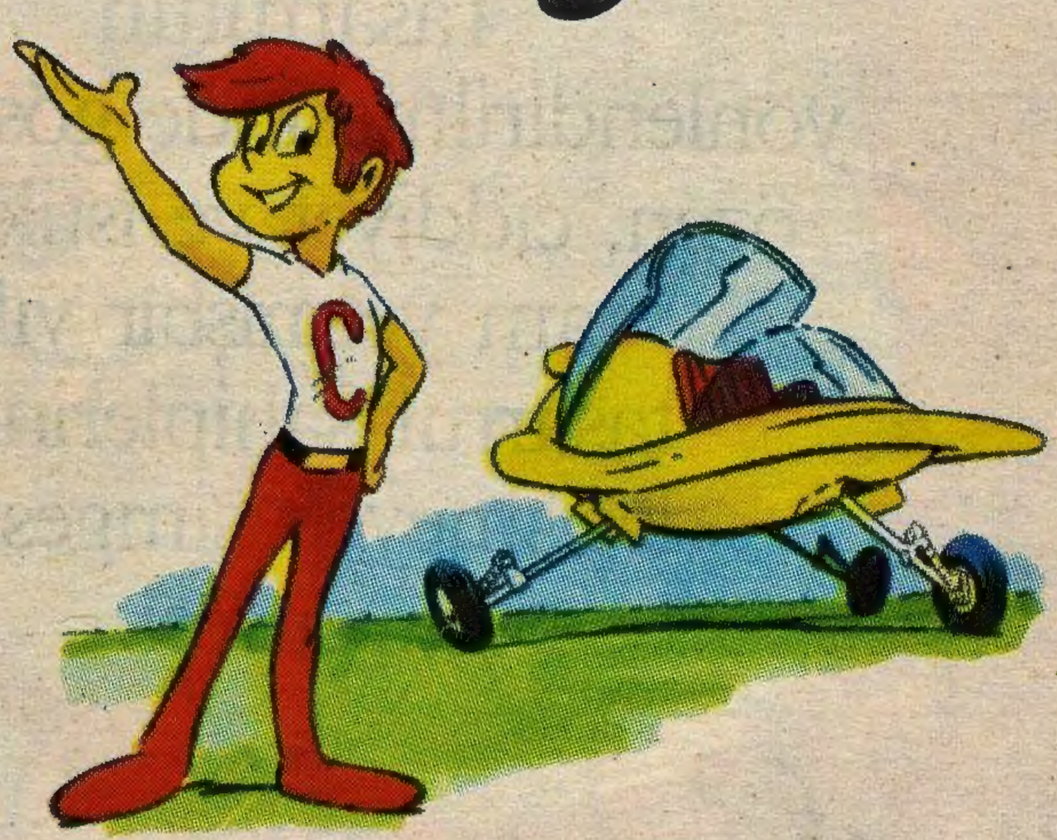

Çocuklar...Dandy CinCin çikletlerinde CinCin'in cin gibi arkadaşlarıyla serüvenleri var.

CinCin çiğneyin. CinCin'in arkadaşlarıyla tanışın...

Cin gibilerle serüvenler yaşayın.

DANDY

CinCin®

Karikatürlü, Balonlu Çiklet

DANDY

Tasarrufun
yönlendirilmesinde gösterilen
özen, ciddiyet ve istikrarla,
tam yetmişbir yıldır
tasarruf sahiplerinin
değişmeyen simgesi...
güvencesi.

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"İKİNCİ ADRESİNİZ"